แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

เพ็ญสุดา หิรัญเกิด

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

เพ็ญสุดา หิรัญเกิด

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1"

ของ เพ็ญสุดา หิรัญเกิด

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

---------- ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรูประชีวิน)

---------- ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง)

---------- กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย)

---------- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิติมา วรรณศรี)

อนุมัติ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
ผู้วิจัย เพ็ญสุดา หิรัญเกิด
ประธานที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง
กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย
ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ แนวทาง, ความเป็นครูมืออาชีพ, ยุคดิจิทัล

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยมีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 274 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่อำเภอเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านเทคโนโลยี จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุค

ดิจิทัล เป็นการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านความรู้ การถ่ายทอดผ่านสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน การเปลี่ยนแนวความคิดจากกรอบเดิม การส่งเสริมทักษะการคิด และการพัฒนาผู้เรียนตามฐานสมรรถนะ ต้องอาศัยนโยบายจากผู้บริหารและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างเหมาะสมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานทั้งทางด้านการศึกษาและในการจัดการเรียนการสอน มีพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้สื่อที่มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนที่สนับสนุนดิจิทัล และส่งเสริมทักษะการคิด การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพ การส่งเสริมการพัฒนาตนเองที่เรียกว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ครู และผู้เรียน การเข้าถึงผู้เรียนที่มีลักษณะเป็นผู้เรียนในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปจากยุคสมัยเดิมเนื่องจากสามารถเข้าถึงสื่อและข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

Title GUIDELINES FOR DEVELOPING TEACHERS' PROFESSIONALISM IN THE DIGITAL AGE UNDER THE PHICHIT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Author Pensuda Hirankerd

Advisor Associate Professor Samran Mejang, Ph.D.

Co-Advisor Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.

Academic Paper M.Ed. Thesis in Educational Administration, Naresuan University, 2023

Keywords Guidelines, Teacher' Professional, Digital Age

ABSTRACT

The objectives of this research are 1) to study teachers' professionalism in the digital age; Under the Phichit Primary Educational Service Area Office, Area 1 2) To study guidelines for developing teachers' professionalism in the digital age. Under the jurisdiction of Phichit Primary Educational Service Area Office 1, the research is divided into 2 steps: Step 1: Study of teachers' professionalism in the digital age. Under the jurisdiction of Phichit Primary Educational Service Area Office 1 The sample group includes teachers in educational institutions. Under the jurisdiction of the Phichit Primary Educational Service Area Office, Area 1, academic year 2023, a total of 274 people. The sample was selected by stratified random sampling (Stratified Random Sampling) according to the proportion of teachers, but the district collected data using questionnaires. It has a 5-level estimation scale. Data is analyzed using mean and standard deviation. Step 2: Study of guidelines for teachers' professional development in the digital age. Under the Phichit Primary Educational Service Area Office, Area 1, the group of information providers includes highly qualified experts. There were 5people with expertise or empirical work in technology. Data were collected using interviews. Data were analyzed using content analysis. The research results found that

1. Results of the study of teachers' professionalism in the digital age Under the jurisdiction of Phichit Primary Educational Service Area Office 1, the overall level is at a high level. When considering each area, it was found that the area with the highest average was professional ethics, which was at the highest level. And the area with the lowest average is information technology. at a high level

2. Results of the study of guidelines for teachers' professional development in the digital age. Under the jurisdiction of the Phichit Primary Educational Service Area Office 1, it was found that developing professional teachers in the digital age is self-development in terms of knowledge. Transmission through innovative teaching media Changing the concept from the original framework Promoting thinking skills and competency-based student development must rely on policies from executives and related agencies. Promoting teachers and educational personnel to access digital technology It can be appropriately used in both education and teaching. Develop skills in applying media that has changed from the original. Creating a digitally supportive learning environment and promote thinking skills Creating a collaborative learning community for professional development Promoting self-development is called promoting lifelong learning for teachers and learners. Accessing learners who are learners in the digital age has changed from the previous era due to quick access to media and information. However, one must consider cultivating morality and ethics in one's life. So that students can live happily and safely in society.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.จิติมา วรรณศรี และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ รวมทั้งการตรวจทานแก้ไข ข้อบกพร่องในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนด้วยความเมตตา ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา การพัฒนาวิทยานิพนธ์ และการปฏิบัติงาน

ขอขอบพระคุณ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลในขั้นตอนการสัมภาษณ์ และตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงประจักษ์ในการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ของทุกท่าน ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ นายปรีชา นาครัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดวังจิก ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดวังจิก ที่กรุณาให้การส่งเสริม สนับสนุนในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในครั้งนี้ และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดเวลา ด้วยความรัก ความเมตตา และปรารถนาดีมาโดยตลอด

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ของผู้วิจัยที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมอุทิศต่อสังคมและผู้มีพระคุณทุกท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยนี้จะสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย ให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

เพ็ญสุดา หิรัญเกิด

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ค

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

ประกาศคุณูปการ ..... ช

สารบัญ ..... ซ

สารบัญตาราง ..... ญ

สารบัญภาพ ..... ฏ

บทที่ 1 1

บทนำ 1

ความเป็นมาของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 4

ขอบเขตของงานวิจัย 5

นิยามศัพท์เฉพาะ 6

บทที่ 2 8

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 8

แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล 9

แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพ 12

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ 19

บริบทของการจัดการศึกษา 22

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 32
กรอบแนวคิดการวิจัย 37
บทที่ 3 38
วิธีดำเนินงานวิจัย 38
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 38
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 42
บทที่ 4 45
ผลการวิจัย 45
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 46
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 52
บทที่ 5 60
บทสรุป 60
สรุปผลการวิจัย 60
อภิปรายผลการวิจัย 62
ข้อเสนอแนะ 67
บรรณานุกรม 68
ภาคผนวก 74
ประวัติผู้วิจัย 88

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู 18

ตาราง 2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570).....29

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่ใช้ในการวิจัย โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละอำเภอ 39

ตาราง 4 แสดงรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ วัน เวลา และสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....44

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 46

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม.47

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 48

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ.....49

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน.....50

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน.....51

ตาราง 11 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ.....56

ตาราง 12 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 57

ตาราง 13 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน.....58

ตาราง 14 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน.....59

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แผนที่จังหวัดพิจิตรและอาณาเขตติดต่อ 26

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ได้กำหนดในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในมาตรา 7 ได้เน้นว่ากระบวนการเรียนรู้ต้องเป็นไปเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และส่งเสริมศาสนาศิลปะวัฒนะธรรมของชาติ การกีฬาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันท์, 2563, หน้า 165)

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาส่งเสริมปลูกฝังแนวความคิดและความรู้ให้กับพลเมืองและสังคมโดยรวมของประเทศการศึกษายังเป็นตัวแปรหลักของความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาวการออกแบบการศึกษาจึงเป็นข้อต่อสำคัญของการพัฒนาประเทศในทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และสังคม ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาทั่วไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทยได้กำหนดให้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยมี ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในการบริหารองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กนั้นปัจจัยสำคัญคือการบริหารจัดการเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามวัตถุประสงค์ การพัฒนาองค์กร มีปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญหลายประการไม่ว่าจะเป็น การมีรูปแบบแนวทางนโยบายที่ชัดเจนมีการวางแผนที่ดีและเป็นระบบ รวมถึงการนำไปสู่การปฏิบัติตลอดจนมีระบบการประเมินติดตามที่มีประสิทธิภาพล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างดียิ่ง ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 1) กล่าวว่า แนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดย คณะกรรมาธิการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาศตวรรษที่ 21 ขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้สรุปหลักการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ว่าควรประกอบด้วยการเรียนรู้ 4 ลักษณะได้แก่ การเรียนเพื่อรู้ การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันหรือการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการเรียนรู้เพื่อชีวิต แนวทางการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน มีความผันผวนความไม่แน่นอนความซับซ้อนและความคุ้มเครืออย่างมาก จนยากที่จะพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่ชัดเจนได้ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทางเทคโนโลยีเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมและการเมืองที่เรียกกันว่าโลกยุคพลิกผันจึงเป็นความท้าทายของการจัดการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่สำคัญของแต่ละประเทศว่าจะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นี้อย่างไรให้สามารถรับมือกับความพลิกผันของโลกในยุคปัจจุบันและอนาคตได้ การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้อย่างเดียวคงไม่พอเนื่องจากโลกของการทำงานในอนาคตก็เปลี่ยนแปลงไปแล้ว ดังนั้นการจัดการศึกษา ควรเป็นการบ่มเพาะทักษะสมรรถนะหรือผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่สำคัญในโลกยุคพลิกผันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (สุกัญญา แช่มช้อย, 2565, หน้า 1)

อาจกล่าวได้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นทรัพยากรของประเทศที่สำคัญยิ่งต่อการขับเคลื่อนในการมีบทบาทที่จะพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ โดยครูเป็นทั้งผู้ให้ที่ทำหน้าที่ในการให้ความรัก ให้โอกาส ให้ความรู้อบรมสั่งสอน รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้ศิษย์เป็นคนดี คนเก่ง ถึงแม้ว่าปัจจุบันในสภาพสังคมจะเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วยบริบทต่าง ๆ มากมาย ครูยังคงเป็นสัญลักษณ์ปูชนียบุคคลที่สำคัญในการเป็นผู้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาทสรรพมวลวิชาให้แก่ศิษย์เสมอมา จากความสำคัญนี้ขอกล่าวถึงครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาซึ่งอาจจะแบ่งตามประเภทงานต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ กลุ่มครูที่ทำหน้าที่ในด้านการบริหารงาน กลุ่มครูที่ทำหน้าที่ในด้านธุรการ กลุ่มครูที่ทำหน้าที่ในด้านกิจการนักเรียน กลุ่มครูที่ทำหน้าที่ในด้านวิชาการ เป็นต้น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมื่แสน (2561, หน้า 381) สอดคล้องกับ อัชรา เอิบสุขสิริ (2562, หน้า 2) กล่าวว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมและประเทศชาติเพราะงานของครูคืองานสร้างคุณภาพความเป็นมนุษย์ให้กับศิษย์โดยเฉพาะสิทธิ์ที่ยังเป็นเยาวชนให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจความรู้ความสามารถความคิดและคุณธรรมความดีงามมีความ รักตนเองรักผู้อื่นมีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงซึ่งจะส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความสงบสุขพร้อมกับมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนภารกิจดังกล่าวมีความยากลำบากต้องอาศัยทั้งพลังกายพลังใจความรู้ความสามารถจึง พบว่ามีครูไม่มากนักที่ทำหน้าที่ของครูได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากหลายปัจจัยเช่นการขาดจิตสำนึกของความเป็นครูที่ดีมีปัญหาชีวิตส่วนตัวหรือขาดแนวทางที่จะปฏิบัติตนให้สามารถบรรลุพันธกิจของการเป็นครูที่ดีได้ซึ่งประการหลังนี้สามารถแก้ไขด้วยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษานั่นก็เพื่อพัฒนาคนให้งอกงามเต็มศักยภาพทั้งด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญาเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าสามารถพึ่งพาตนเองสร้างสรรค์ชุมชนสังคมและประเทศชาติมีความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานของความคิดมีทักษะความสามารถที่จะดำเนินชีวิตอย่างสง่างามซึ่งการที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาได้ผู้เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบได้แก่ผู้เรียนผู้สอนวิธีสอนสื่อและคงปฏิเสธไม่ได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งคือตัวผู้เรียนเพราะผู้สอนจะสอนอย่างไรใช้สื่ออะไรเนื้อหาจะยากหรือง่ายเพียงใดก็ต้องพิจารณาจากตัวผู้เรียนเป็นหลัก ขณะเดียวกันตัวแปรที่สำคัญของผู้เรียนแต่ละคนก็คือลักษณะพัฒนาการทั้งนี้โดยธรรมชาติที่เป็นอยู่มนุษย์มีความแตกต่างระหว่างบุคคลถึงแม้พัฒนาการจะมีหลักการและรูปแบบที่ชัดเจนสำหรับทุกคนแต่การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจาก

พัฒนาการของแต่ละบุคคลก็ยังมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากบุคคลอื่นเช่นรูปร่างหน้าตา สติปัญญาความถนัดความสนใจ ความสามารถสิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนผู้สอนที่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจผู้เรียนแต่ละคนเพื่อให้สามารถจัดระดับความยากง่ายของสิ่งที่จะสอนเลือกสื่อการสอนและกิจกรรมได้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลตามเกณฑ์การปฏิบัติงานมีดังนี้ ความเป็นครูมืออาชีพการสอน ความรู้และความสามารถ การปรับตัวและมีมนุษย์สัมพันธ์ ความรับผิดชอบ การรักษาวินัยในตนเอง นอกจากนี้ครูมืออาชีพต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ครูมืออาชีพต้องมีความเชื่อและความคิดที่ถูกต้องดีงามและสร้างสรรค์เกี่ยวกับมนุษย์และการเรียนรู้ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในผู้เรียนและสังคมเพราะ โลกปัจจุบันเป็นโรคที่ไร้พรมแดนมีการถ่ายเทข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมากและเป็นไปอย่างรวดเร็วในขณะเดียวกันก็มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอย่างรวดเร็วเช่นกันครูในศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นที่จะเลือกรับข้อมูลอย่างชาญฉลาดแล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เกิดประโยชน์กับวิชาชีพให้มากที่สุด ดังที่ ชนาธิป พรกุล (2561, หน้า 5-6) กล่าวว่า มีเป้าหมายที่คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญอาชีพครูจัดเป็นวิชาชีพชั้นสูงมีเกณฑ์ที่กำหนดมาตรฐานไว้ชัดเจนงานสอนเป็นศาสตร์เพราะมีระบบทำขั้นตอนโดยอาศัยมวลประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยา มนุษย์วิทยา ชีววิทยา สังคมศึกษาและสาขาอื่นๆ การสอนที่มีประสิทธิภาพต้องใช้กระบวนการทาง ปัญญาร่วมกับวิธีทางวิทยาศาสตร์เช่นการสังเกตการตั้งสมมุติฐานและการทดลองการสอนเป็นงานที่ต้องอาศัยทักษะขั้นสูงซึ่งเกิดจากการศึกษาและการฝึกฝนที่เป็นระบบคู่ที่ผ่านการสอนจากสถาบันฝึกหัดครูย่อมมีความรู้เป็นศาสตร์ขั้นพื้นฐานส่วนศิลปะในการสอนขึ้นอยู่กับการนำศาสตร์มาใช้ฝึกฝนให้ชำนาญการร่วมกับคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นอย่างไรก็ดีการเรียนรู้ของครูไม่มีที่สิ้นสุดลงในวันที่ประกาศนียบัตรหรือปริญญาการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูการเป็นครูมืออาชีพวันที่ครูต้องเริ่มต้นประกอบวิชาชีพครูเป็นวันที่ครูขยายความรู้ที่เรียนให้กว้างขึ้นลงลึกในการปฏิบัติได้สัมผัสกับผู้เรียนที่มีชีวิตจิตใจ รูปแบบต่างๆครูจะต้องมีการเรียนรู้ทุกวันมีหลายสิ่งที่เปิดโอกาสให้ครูคิดสร้างสรรค์มีหลายปัญหาต้องแก้ไขนับว่างานครูเป็นงานที่ท้าทายความสามารถอย่างแท้จริงความเป็นมืออาชีพจะทำให้ครูสามารถยึดปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและอย่างมีความสุขตลอดเวลา ครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล คือ ครูนักวิชาการที่ทำงานโดยยึดหลักการทฤษฎีมีการค้นหาข้อมูลใหม่ใหม่มาสร้างเป็นความรู้ของตนเองแสดงเป็นผลงานนวัตกรรมต่างๆ

สภาพปัจจุบันวิชาชีพครูประสบปัญหาทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพขณะเดียวกันวิกฤติศรัทธาต่อวิชาชีพครูยังส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนที่เข้าศึกษาในสถาบันผลิตครู รวมถึงขวัญและกำลังใจของผู้ที่อยู่ในสาขาวิชาชีพครู ซึ่งมีสาเหตุหลายประการอาทิ ระบบการผลิตครูขาดความต่อเนื่องและไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ครู ขาดเอกภาพในเชิงนโยบายและมาตรฐานของสถาบันผลิตครูที่ยังมีความเหลื่อมล้ำกัน เนื่องมาจากสถาบันผลิตครูขาดแคนคณาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านการผลิตครู ขาดหน่วยงานรับผิดชอบในการกำกับติดตามและวางระบบการผลิตครูในภาพรวม ขาดฐานข้อมูลการผลิตและพัฒนาครู ทำให้การผลิตครูในบางสาขาเกินความต้องการและขาดแคลนในสาขาวิชาที่จำเป็น การพัฒนาครูส่วนใหญ่ถูกกำหนดแนวทางและวิธีการจากส่วนกลางซึ่งไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้ปฏิบัติการสอน สภาพดังกล่าวก่อให้เกิดวิกฤติของระบบการ

ผลิตครู การพัฒนาครู การใช้ครู และการบริหารงานบุคคลของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาที่ลดต่ำลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพันธกิจที่ 3 พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีความต้องการที่จะให้ครูมีความเป็นครูมืออาชีพ และพันธกิจที่ 4 ประสานส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สู่เป้าหมายคุณภาพสู่วิถีอนาคต จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาความเป็น “ครูมืออาชีพ” จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และวิชาที่จะสอนอย่างถ่องแท้ เชี่ยวชาญและเหนือสิ่งอื่นใดต้องมีความรู้ ความเข้าใจยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารได้อย่างดี เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตได้อย่างมากมาย สะดวกสบายในการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญของชีวิต เพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี เพิ่มศักยภาพในออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในยุคดิจิทัล เรื่องธรรมชาติและพัฒนาการของมนุษย์เป็นอย่างดี เพราะการรู้จักและเข้าใจผู้เรียน จะช่วยให้ครูสามารถเลือกเทคนิควิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อค้นพบข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนาแนวทางความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ให้เหมาะสมกับบริบทของภารกิจที่มีความจำเป็นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และนำผลวิจัยไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา ครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวทางในการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริม ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ตามขั้นตอนการวิจัย เป็น 2 ขั้นตอน รายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามแนวคิดของถนอมพร เลาหจรัสแสง (2556) ภาสกร เรืองรอง (2557) ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) รักษิต สุทธิพงษ์ (2560) ตรีคม พรมมาบุญ (2561) สายสวาท เสาร์ทอง (2562) วุฒิชัย ภูดี (2563) กชพร มั่งประเสริฐ (2564) ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565) ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2565) McLoughlin, C. (2013) Niess, M. L. (2015) Sharma, M. M. (2018) และ Sugiyanto, S. (2021) ได้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน
4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 930 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 274 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่อำเภอ

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน มาเป็นกรอบใน

การศึกษา แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอบเขตด้านกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านเทคโนโลยี จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา มีวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ ความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี จำนวน 1 คน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา มีวิทยฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานและความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน

3. อาจารย์มหาวิทยาลัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีผลงานในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน

4. ศึกษานิเทศก์ ที่มีวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ ผลงานและความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน

5. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีวิทยฐานะครูชำนาญการ มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีผลงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล หมายถึง ครูที่จะต้องพัฒนาตนเองและเพื่อนครูมีการพัฒนาทั้งวิชาชีพ วิชาการและอื่น ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง ความสามารถของครูในด้านเทคโนโลยี มีทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (ICT) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนตามบริบทของสถานศึกษาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สร้างความรู้ใหม่ มีทักษะการพัฒนานวัตกรรมโดยมีเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอนเน้นเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ครูมีจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติตน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักความเมตตา ความห่วงใยและปรารถนาดีต่อผู้เรียน มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และเป็นผู้นำทางด้านจิตใจ

3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน หมายถึง พัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพเป็นผู้นำในวิชาชีพ เป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน หมายถึง ครูมีการพัฒนาสมรรถนะเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน กิจกรรมและเทคนิคการสอน มีแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน มีการวัดผลและการประเมินผล มีความเข้าใจในตัวผู้เรียน และมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง มีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน อุทิศเวลาเพื่อผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล หมายถึง ข้อเสนอแนะแนวทางของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสร้างเสริมศักยภาพของครู ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูบรรลุตามจุดมุ่งหมาย มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและองค์กร

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566

ครู หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่จัดการเรียนการสอน จัดกระบวนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการศึกษา ผู้ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล
   1.1. ความหมายของยุคดิจิทัล
   1.2. ความสำคัญของยุคดิจิทัล
2. แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพ
   2.1. ความหมายของครูมืออาชีพ
   2.2. ความสำคัญของครูมืออาชีพ
   2.3. องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล
   2.4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ
   3.1. ความหมายของการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ
   3.2. แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ
4. บริบทของการจัดการศึกษา
   4.1. นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ 2566
   4.2. สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

ความหมายของยุคดิจิทัล

พัชรา วาณิชวศิน (2560) กล่าวสรุปว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทขับเคลื่อนสังคมไปข้างหน้า เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในสังคมและส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2561) กล่าวสรุปว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคของอิเลคโทรนิคส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา

จิณณวัตร ปะโคทัง (2561, หน้า 265) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล (Digital Era) คือ ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพ หรือวีดิโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561) กล่าวว่า ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยทักษะดังกล่าว ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ คือ การใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) การสร้าง (Create) และเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุกัญญา แช่มช้อย (2561, หน้า 14) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญ ก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวีดีโอ ทำให้คนทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วทุกที่และตลอดเวลา

ปัณณทัต กาญจนะวสิต (2561, หน้า 53) กล่าวว่า ยุคดิจิทัล 4.0 หมายถึง ยุคที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มีความฉลาดสามารถติดต่อสื่อสารและสั่งการให้ทำงานเองได้อย่างอัตโนมัติ สามารถเปิด-ปิด หรือสั่งงานผ่านแอพลิเคชั่นได้โดยไม่ต้องกดสวิตช์ที่ตัวอุปกรณ์การสั่งงานด้วยคำพูดในโทรศัพท์แบบสมาร์ทโฟน ให้ถ่ายภาพหรือเขียนข้อความโดยอัตโนมัติ ในยุคนี้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Mobile Platform, AI หรือปัญญาประดิษฐ์, 3D Printing, Internet of Things, Fintech จะมาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวันของคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคสมัยที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมีแผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์, แผนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในระยะ 3 ปี (2559-2561), (กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559) เพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาในระดับประเทศที่สอดคล้องกันระหว่างทุกหน่วยงานรัฐบาลเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Economy หรือ DE) หมายถึง เศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (หรือเรียกว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ทันยุคสมัย) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการ

ปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษาการสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้นและปรับเปลี่ยนรูปแบบบริการของรัฐ โดยอาศัยข้อมูลดิจิทัลเพื่อสร้างบริการของรัฐในรูปแบบใหม่ผ่านเทคโนโลยี Mobile Social Cloud Technology ในยุคอินเทอร์เน็ต โดยมีลักษณะ 3 ประการ ได้แก่

1. Reintegration: การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการกำกับควบคุมการบริหารภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ

2. Needs-based holism: การปรับปรุงองค์กรภาครัฐเพื่อให้เกิดการให้บริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญต่อการนำความต้องการของพลเมืองมาเป็นศูนย์กลาง

3. Digitalization: การใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการนำระบบบริหารสารสนเทศมาใช้ รวมถึงการให้ความสำคัญต่อการสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตซึ่งจะเข้ามาแทนที่วิธีการทำงานแบบเดิม คนไทยนั้นมีชีวิตผูกติดกับดิจิทัลมานานแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการใช้อินเทอร์เน็ต ซื้อขายออนไลน์ อีคอมเมิร์ซ ทำธุรกรรมการเงินผ่านแอพพลิเคชั่น การสื่อสาร แต่เพียงเท่านี้ยังไม่พอที่จะพาสังคมไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัล 4.0 ได้ดังนี้

Digital 1.0 (Internet) ยุคเปิดโลกอินเตอร์เน็ต ยุคนี้เป็นการเริ่มต้นของ “Internet” เป็นช่วงเวลาที่กิจกรรมและการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนจากออฟไลน์ (offline) มาเป็นออนไลน์ (online) มากขึ้น เช่น การส่งจดหมายทางไปรษณีย์ก็เปลี่ยนมาเป็นการส่งอีเมล์ (E-mail) และอีกหนึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การถือกำเนิดของเว็บไซต์ Website ที่ทำให้เราเข้าถึงทุกอย่างได้ง่ายขึ้นและทั่วถึง การอัพเดตรวดเร็วตลอด 24 ชั่วโมง การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบครั้งใหญ่และเป็นวงกว้าง การดำเนินกิจกรรมสะดวกและรวดเร็ว เริ่มมีกิจกรรมเชิงพาณิชย์และโฆษณาผ่านเครื่องมือออนไลน์เสมือนกับมีหน้าร้านที่ทุกคนบนโลกจะเห็นเราได้ง่ายขึ้น

Digital 2.0 (Social Network) ยุคโซเชียลเน็ตเวิร์คต่อยอดจากยุค 1.0 ก็จะเป็นยุคที่ผู้บริโภคเริ่มสร้างเครือข่ายติดต่อสื่อสารกันในโลกออนไลน์ เครือข่ายสังคม (Social Network) นี้เริ่มจากการคุยหรือแชทกับเพื่อน สมาคม กลุ่มเล็ก ๆของผู้คนที่ต้องการความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสาร จุดเล็ก ๆ นี้เริ่มพัฒนาและขยายวงกว้างไปสู่การดำเนินกิจกรรมในเชิงธุรกิจ โดยนักธุรกิจส่วนใหญ่มองว่า (Social Media) เป็นเครื่องมือเชื่อมต่อและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจให้แก่พวกเขาได้เป็นอย่างดีด้วยการคลิกเพียงครั้งเดียว อีกทั้งยังช่วยในการพัฒนา (Brand) วัดผลการดำเนินงานของธุรกิจ ส่งเสริมภาพลักษณ์แบรนด์ เสมือนว่า (Social Media) เป็นกระบอกเสียงและเวทีเสนองานแก่นักธุรกิจสู่สายตาชาวโลกเป็นอย่างดี เครื่องมือโซเชียลยังสามารถเป็นอำนาจในการต่อรองของผู้บริโภคที่กำลังตัดสินใจเลือกสินค้าและบริการ เนื่องจากมีตัวเลือกและร้านค้าให้เห็นมากขึ้นอีกด้วย

Digital 3.0 (Application and Big Data) ยุคแห่งข้อมูลและบิ๊กดาต้า ยุคแห่งการใช้ข้อมูลที่วิ่งเข้าออกเป็นล้าน ๆ ดาต้า ให้เป็นประโยชน์ การเติบโตของโซเชียลมีเดียและ (Ecommerce) จากยุค 2.0 ทำให้เกิดการขยายของข้อมูลอย่างมหาศาล ทุกแพลตฟอร์มไม่ว่าจะเป็นสื่อโซเชียล เว็บบราวเซอร์ หรือแม้แต่ธุรกิจอย่างธนาคาร โลจิสติกส์ ประกันภัย รีเทล ต่างมีข้อมูลเข้าออกเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน และเริ่มมีการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ใครมีข้อมูลมาก ก็มีอำนาจมาก” ข้อมูลถูกนำมาประมวลผล จับสาระ วิเคราะห์ถึงความต้องการของ

ผู้บริโภค เพื่อสร้างสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองโจทย์ของลูกค้าได้ ทุกองค์กรต่างเห็นความสำคัญของการนำ บิ๊กดาต้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่การนำบิ๊กดาต้ามาตอบสนองอย่างเรียลไทม์นั้น จำเป็นต้องมีระบบคลาวด์ (Cloud Computing) มาช่วยอำนวยความสะดวก จัดเก็บข้อมูล เลือกทรัพยากรตามการใช้งาน และทำให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลบนคลาวด์จากที่ใดก็ได้ ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบ ข้อมูลต่าง ๆ ผ่านอินเตอร์เน็ต สามารถจัดการ บริหารข้อมูล และแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น (Shared Services) ลดต้นทุนและลดความยุ่งยากเพื่อโฟกัสกับงานหลัก เพิ่มความเร็วในการบริการและการทำธุรกิจได้มากขึ้น บิ๊กดาต้าสามารถนำมาต่อยอดโดยการคิดค้นและประยุกต์ใช้ข้อมูลนั้น พัฒนาเป็นแอพลิเคชั่น (Application) ที่ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้บริโภคผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเลตอีกด้วย

Digital 4.0 (Machine-to-Machine) ยุคที่เทคโนโลยีมีมันสมอง และเราก็มาถึงยุคที่ความฉลาดของเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ สื่อสารและทำงานกันเองได้อย่างอัตโนมัติ เทคโนโลยีในสามยุคแรกที่กล่าวไปเปรียบเสมือนเป็นแขน ขา ให้แก่มนุษย์ เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก หยิบจับ คำนวณ ประมวลผมให้มนุษย์ มีแขน ขา แต่ไม่มีสมองเป็นของตัวเองในยุค 4.0 เทคโนโลยีถูกนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อลดบทบาทของมนุษย์ และเพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิดเพื่อข้ามขีดจำกัด สร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ โดยจะใช้ชื่อยุคนี้ว่าเป็นยุค (Machine-to-Machine) เช่น เราสามารถเปิด-ปิด หรือสั่งงานอื่น ๆ กับเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านตัวเองผ่านแอพลิเคชั่นโดยไม่ต้องเดินไปกดสวิตช์ หรือตัวอย่างที่ถูกนำมาใช้งานจริงแล้วอย่างการพูดคำว่า “แคปเจอร์” กับแอพถ่ายภาพในสมาร์ทโฟน โทรศัพท์ก็จะถ่ายรูปให้อัตโนมัติโดยที่เราไม่ต้องกดถ่ายด้วยซ้ำ หรือแม้แต่เทคโนโลยีซิมูเลชั่น (Simulation) จำลองสถานการณ์เพื่อฝึกอบรมพนักงาน วางแผนสถานการณ์โดยที่ไม่ต้องเดินทางไปถึงสถานที่จริง หรือเป็นสื่อการเรียนรู้แบบ (Interactive) อีกด้วย

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารได้อย่างดี เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตได้อย่างมากมาย สะดวกสบายในการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญของชีวิต เพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี เพิ่มศักยภาพในออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในยุคดิจิทัล

ความสำคัญของยุคดิจิทัล

Kiss (2017, p. 2-3) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีบทบาทสำคัญในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัวของคนในยุคดิจิทัลมากขึ้น ทักษะดิจิทัลจึงมีความสำคัญและจำเป็นเพิ่มขึ้นสำหรับทุกคนและการดำเนินงานต่าง ๆ เกือบทุกประเภท ซึ่งในอนาคต ร้อยละ 90 ของงานจำเป็นต้องใช้ทักษะดิจิทัลได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้นทุกคนจำเป็นต้องมีทักษะดิจิทัลขั้นพื้นฐาน เพื่อการดำรงชีวิต การทำงาน การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในสังคม

วริศร เผ่าวนิช (2564) กล่าวว่า ในยุคที่ดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ย่อมมีการใช้งานเทคโนโลยีกันอยู่ตลอดเวลา ทักษะการใช้งานเครื่องมือเหล่านี้เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้อย่างแน่นอน และเพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการขององค์กรที่ล้วนต้องรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา คนในยุคดิจิทัลจึงต้องมีการพัฒนายุคดิจิทัลให้ทันโลกที่เปลี่ยนไป

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 10) กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญของการขยายโอกาสและสร้างความเท่าเทียมทางการศึกษาให้เกิดขึ้นได้ ผ่านแนวคิด (Open Education) เช่น ระบบคลังบทเรียนออนไลน์แบบเปิด หรือ (Massive Open Online Courses) (MOOC) ซึ่งสามารถเรียนรู้ออนไลน์ผ่านบทเรียนต่าง ๆ ทั่วโลกได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลอาจกลายเป็นตัวแปรสำคัญของการเปลี่ยนแปลงโลกการศึกษาได้ เพราะฉะนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีทักษะทางดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดจนบ่มเพาะสมรรถนะด้านดิจิทัลที่จำเป็นให้กับผู้เรียนให้สามารถใช้ประโยชน์จากดิจิทัลได้อย่างเท่าทัน ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2563, หน้า 8-10) กล่าวว่า การเรียนรู้วิถีใหม่ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การเรียนรู้ดิจิทัลมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรมี ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบการเรียนรู้ (technology-based learning design) การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการประเมินไปสู่การพัฒนาผู้เรียนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งนับว่าเป็นทักษะขั้นพื้นฐานของผู้สอน ที่จะเชื่อมต่อโลกออนไลน์ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของยุคดิจิทัล มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและช่วยสนับสนุนการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นของผู้คนในโลกยุคดิจิทัล การศึกษาของคนไทยต้องเตรียมรับในเรื่องทักษะเหล่านี้ ที่จะสร้างคนไทยในชาติให้รองรับการก้าวสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และสร้างสรรค์กำลังพลของชาติ สิ่งที่สำคัญคือ ต้องให้คนไทยอยู่กับโลกยุคใหม่ที่ใช้ดิจิทัลได้อย่างมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับครูมืออาชีพ

ความหมายของครูมืออาชีพ

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2559, หน้า 303) กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ครูที่ดีมีความรู้โดยมีความรู้ในส่วนที่เป็นเนื้อหาความรู้ที่สอนและความรู้ในส่วนที่เป็นศาสตร์การสอนมีความสามารถในการปฏิบัติการสอนถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ดีเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และเป็นผู้ที่พัฒนาความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ

ประสาท เนืองเฉลิม (2559, หน้า 72) กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ครูที่ปรับเปลี่ยนจากเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ มาสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการเรียนการสอน สามารถส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นแก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการเสาะหาความรู้ และต่อยอดสู่การพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งเครื่องมือด้านการคิด การใช้ชีวิต การสื่อสารและการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นปกติสุขในกระแสสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2559, หน้า 160) กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ครูที่มีความรู้ดีโดยมีความรู้ในส่วนที่เป็นเนื้อหาความรู้ที่สอน และความรู้ในส่วนที่เป็นศาสตร์การสอน มีความสามารถในการปฏิบัติการสอนถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้ดี เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นผู้ที่พัฒนาความรู้ตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ

Hansen (2016) กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตัวเองในด้านต่าง ๆ มีองค์ความรู้ที่จะสอนอย่างมีคุณภาพ มีการพัฒนาความรอบรู้ ในเนื้อหาสาระของวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง มีการจัด การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยเน้นการอบรมสั่งสอนที่พัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย สุขภาพจิต เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้อย่างมีความสุข มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งมีความเมตตา กรุณา กตัญญูกตเวที ซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นกัลยาณมิตร อดทน มีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม ตลอดจนดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมกับฐานะ มีความรักศรัทธาและยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งวิชาชีพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2561, หน้า 272) กล่าวว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง เป็นผู้นำในวิชาชีพ เป็นผู้ที่พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โดยพัฒนาทั้งด้านปัญญา ด้านศาสตร์ทางเนื้อหา ด้านจิตใจ และคุณลักษณะในวิชาชีพครู เป็นการพัฒนาตนอย่างรอบด้าน การพัฒนาตนเองมีหลายแบบ เช่น โดยการอ่าน จะต้องพัฒนาการอ่านทางวิชาการ ทั้งด้านเทคนิคการอ่านและขอบข่ายของการอ่าน โดยการประชุมสัมมนาทางวิชาการ และโดยการศึกษาอบรมโดยระบบทางใกล้และระบบทางไกล การศึกษาอบรมโดยระบบทางใกล้เป็นการศึกษาอบรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการศึกษาต่อ หรือการเข้ารับการอบรมในหน่วยงาน เป็นวิธีที่ปฏิบัติกันมากทั้งในอดีตและปัจจุบัน การศึกษาอบรมทางไกลเป็นการศึกษาที่ผู้ให้และผู้รับความรู้มีการพบปะกันโดยตรงน้อยกว่าการศึกษาอบรมทางใกล้ ปัจจุบันมีการศึกษาอบรมทางไกลได้หลายรูปแบบ และสามารถหาความรู้ได้จากเว็ปในระบบต่าง ๆ เช่น (Mass Open Online Course)

สรุปได้ว่า ครูมืออาชีพ หมายถึง ครูที่มีความรู้ในด้านเนื้อหาและศาสตร์การสอนดี มีทักษะในการปฏิบัติการสอนแบบเป็นผู้อำนวยการสะดวก กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และมีจิตวิญญาณความเป็นครู

ความสำคัญของครูมืออาชีพ

สุปราณี จิราณรงค์ (2558) กล่าวว่า การเตรียมตัวครูให้เพียบพร้อม ทั้งความรู้ความสามารถและคุณลักษณะความเป็นครูที่ดีนั้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เมื่อครูมีความพร้อมดังกล่าวแล้วได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก็จะทำให้ครูเหล่านั้นเป็นครูมืออาชีพได้อย่างแท้จริง ซึ่งการจะเป็นครูมืออาชีพนั้นจะต้องมีการเตรียมตัวฝึกฝนตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งบุคลิกภาพทัศนคติ ความศรัทธาในวิชาชีพครู ตลอดจนการมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม รวมทั้งหลักสูตรที่ครูทุกคนจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติจนเป็นนิสัยในการทำงานในวิชาชีพครูก็คืองานประจำชั้น

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ (2542, หน้า 3) กล่าวว่า ความสำคัญของครู คือครูเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศิษย์ไปในทิศทางที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีให้ศิษย์ เพื่อไปสร้างสรรค์ครอบครัว และสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2546, หน้า 6) กล่าวว่า ครูมืออาชีพต้องมีความเชื่อและความคิดที่ถูกต้องดีงามและสร้างสรรค์เกี่ยวกับมนุษย์และการเรียนรู้ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในผู้เรียนและสังคมมีความรู้ความเข้าใจในสาระของการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และจัดการศึกษา มีความสามารถในการครองตน เป็นแบบอย่างที่ดีงามในสังคม

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564, หน้า 12) กล่าวว่า อาชีพครู ถือได้ว่าเป็นอาชีพที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง ความสำคัญของครูในอดีตและปัจจุบัน มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางด้านหลักสูตร จำนวนครู จำนวนผู้เรียน และความรู้สึกของผู้เรียนผู้ปกครองที่มี

ต่อครู ทั้งที่ในความเป็นจริง ความสำคัญของครูมิได้ลดน้อยลงเลย ครูยังคงมีบทบาทและความสำคัญอยู่เสมอ เพียงแต่คนบางกลุ่มในยุคปัจจุบัน มิได้เห็นความสำคัญว่าครูมีความสำคัญต่อตนเช่นเดียวกับลูกศิษย์ในสมัยก่อน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูในยุคปัจจุบัน จะต้องเร่งพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพ เพื่อเป็นที่ศรัทธาและเป็นที่พึ่งของศิษย์ในยุคปัจจุบันอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของครูมืออาชีพ ครูเป็นส่วนประกอบสำคัญในการชี้นำ ดำเนินการสร้างสรรค์ แก้ปัญหาและพัฒนาการศึกษาในทุกระดับอย่างกล้าหาญ ชาญฉลาด เพื่อสร้างคนดี คนเก่งไปพัฒนาสังคม และประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า

องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2556) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

1. ผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอนนั่นเอง
2. ผู้สอนควรที่จะมีการฝึกฝนทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (ICT) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน
3. ผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์ หรือมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในเรื่อง (Constructionism)
4. ผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
5. ผู้สอนมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน
6. ผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์
8. ผู้สอนจะต้องมีความมุทิตา ความรัก ความปรารถนาและความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน

ภาสกร เรืองรอง และคณะ (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้จริงในเรื่องที่สอน และต้องมีเทคนิควิธีการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งจัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. เป็นการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา นักออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรักและความห่วงใยต่อผู้เรียน
4. มีความรู้และเท่าทันความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. การพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาครูและผู้เรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีและบูรณาการวิธีสอนและเทคโนโลยี
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและเป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของครูมืออาชีพ

3. ด้านบุคลิกการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี

4. ด้านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพเป็นผู้นำในวิชาชีพเป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

รักษิต สุทธิพงษ์ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษากระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิตอล มีทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ

2. มีความเข้าใจในตัวผู้เรียนและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง

3. มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

4. มีความสามารถในการปรับตัวและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. มีความสามารถในการทำงาน

6. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบูรณาการรายวิชา

7. มีความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลาย

ตรีคม พรมมาบุญ (2561) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาแบบวัดคุณลักษณะของครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์คือ ครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู

2. ด้านหน้าที่ความเป็นครูการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม

3. ด้านความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู

4. ด้านบุคลิกภาพผู้พัฒนา

5. ด้านอารมณ์และจิตใจของความเป็นครู

สายสวาท เสาร์ทอง (2562) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านองค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ด้านการพัฒนาทักษะและความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเหมาะสมกับครูยุค 4.0

3. ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัย

4. ด้านการพัฒนาตนเองโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี เน้นเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

5. ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

6. ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพส่งเสริมให้ครูร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกัน

วุฒิชัย ภูดี (2563) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาอนาคตภาพของครูยุคดิจิทัลหลังจากวิกฤตการณ์โควิด 19 สรุปประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเน้นเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และให้แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ด้านความฉลาดเท่าทันทางยุคดิจิทัล

2. ด้านเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สร้างความรู้ใหม่นวัตกรรมโดยมีเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนการสอน

3. ด้านการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ

4. ด้านเป็นผู้ปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กชพร มั่งประเสริฐ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ประกอบด้าน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความฉลาดทางดิจิทัลและทักษะการใช้เทคโนโลยี

2. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

3. ด้านสมรรถนะในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

4. ด้านการจัดการเรียนรู้รอบด้านและการปฏิบัติจริง

ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565) กล่าวว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล 5 ด้าน ได้แก่

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา

3. จรรยาบรรณวิชาชีพ

4. ความฉลาดทางดิจิทัล

5. การพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2565, หน้า 319-321) กล่าวว่า ความเป็นครูมืออาชีพประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ จากหนังสือความเป็นครูมืออาชีพ ได้แก่

1. มีความรู้ดี

2. มีความสามารถในการปฏิบัติการสอน

3. มีคุณธรรม จริยธรรม

4. มีจิตวิญญาณความเป็นครู

5. มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

McLoughlin, C. (2013) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาการเรียนรู้อย่างมืออาชีพของครูในยุคดิจิทัล ไว้ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์

2. ความฉลาดเท่าทันทางดิจิทัล

3. ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

4. การจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ

5. การพัฒนาตนเองรับการเปลี่ยนแปลง

Niess, M. L. (2015) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลจากคู่มือการวิจัยเรื่องการศึกษาของครูในยุคดิจิทัล ไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การเป็นนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับผู้เรียน

2. ความสามารถอย่างลึกซึ้งด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

3. อุทิศเวลาเพื่อผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

4. พัฒนาตนเองปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงเสมอ

Sharma, M. M. (2018) กล่าวว่า องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษา Teacher in a Digital Era ว่าประกอบด้วย 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. ทักษะการสร้างสรรค์และการสื่อสาร

4. ความรู้ด้านการตลาด

5. ความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

6. เข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด

Sugiyanto, S. (2021) กล่าวว่า ยุคดิจิทัลกำลังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาในอินโดนีเซีย ครูจะต้องมีองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล 4 ประการได้แก่

1. ความสามารถส่วนบุคคล

2. ความสามารถทางสังคม

3. ความสามารถทางด้านการสอน

4. ความสามารถทางวิชาชีพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู

	องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู	แหล่งข้อมูล														ความถี่ (Frequency)
		ณอมพร เลาหวัธนะ (2556)	ภาสกร เรืองรอง (2557)	ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560)	รักชิต สุทธิพงษ์ (2560)	ศรีคม พรมมาบุญ (2561)	สายสวาท เสาร์ทอง (2562)	วุฒิชัย ภูดี (2563)	กชพร มั่งประเสริฐ (2564)	ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565)	ปริยากรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2565)	McLoughlin, C. (2013)	Niess, M. L. (2015)	Shama, M. M. (2018)	Sugiyanto, S. (2021)	
1.	ด้านความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	✓	✓								✓	✓			✓	5
2.	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓	✓		10
3.	ด้านการเป็นนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่	✓			✓				✓			✓	✓			5
4.	ด้านการสื่อสาร	✓			✓									✓		3
5.	ด้านความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียน	✓												✓		2
6.	ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓					8
7.	ด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา		✓			✓	✓			✓						4
8.	ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		11
9.	ด้านการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ				✓			✓							✓	3
10.	ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน	✓			✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓	8
11.	ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ					✓										1
12.	ด้านความฉลาดทางดิจิทัล									✓		✓				2
13.	ด้านความรู้ด้านการตลาด													✓		1

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ได้จำนวน 13 ด้าน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล โดยแสดงในรูปความถี่ และคัดเลือกความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ที่มีความถี่ตั้งแต่ 8 ขึ้นไป ซึ่งเท่ากับหรือมากกว่า 60 % ของความถี่ทั้งหมด ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีอย่างลึกซึ้ง มีทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (ICT) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนใน

ชั้นเรียน ตามบริบทของสถานศึกษา และเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สร้างความรู้ใหม่ มีทักษะการพัฒนานวัตกรรม โดยมีเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอน เน้นเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ครูมีจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติตน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักความเมตตา ความห่วงใยและปรารถนาดีต่อผู้เรียน มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และเป็นผู้นำทางด้านจิตใจ

3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน หมายถึง พัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพ เป็นผู้นำในวิชาชีพ เป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีบุคลิกภาพผู้พัฒนา

4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน หมายถึง ครูมีการพัฒนาสมรรถนะเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน กิจกรรมและเทคนิคการสอน มีแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน มีการวัดผลและการประเมินผล มีความเข้าใจในตัวผู้เรียนและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง มีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน อุทิศเวลาเพื่อผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ

ความหมายของการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, หน้า 116) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึงกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถทัศนคติของบุคลากร ในองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเกิดประสิทธิภาพและสนับสนุนให้องค์กรสู่ความเป็นเลิศด้วยความเป็นมืออาชีพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2560, หน้า 18) กล่าวว่า เรื่องความรู้ ความคิด ทักษะ และคุณธรรมของครูจึงมีความสำคัญทั้งต่อกระบวนการผลิต การพัฒนาและการใช้ครู หรือการบริหารจัดการเพื่อผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา เป็นพลเมืองและพลโลกที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นฐานของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

กิตติชัย สุธาสิโนบล (2564, หน้า 13) กล่าวว่า การพัฒนาครูคือ การดำเนินงานที่มุ่งเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานและในการจัดการเรียนการสอนตลอดจนถึงมีเจตคติที่ดีในการทำงานและดำเนินชีวิตที่ดีงาม การพัฒนาครูจึงมีความจำเป็นที่ครูทุกคนจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของความเป็นครู เพราะผลของการพัฒนาครู จะช่วยให้ครูมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีวิธีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูได้อย่างเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2565, หน้า 267) กล่าวว่า สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูในสถานศึกษา ให้สามารถปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงและความคาดหวังของสังคมในศตวรรษที่ 21 เพราะการพัฒนาครูเป็นกระบวนการ หรือเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงความรู้ทักษะ และทัศนคติของครูไปในทางที่พึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนให้สถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยกระบวนการพัฒนาครูประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของครูและบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาบุคลากร 2) ออกแบบและวางแผนการพัฒนาบุคลากร 3) ดำเนินการพัฒนาบุคลากรและ 4) ประเมินผลการพัฒนาบุคลากร

สรุปได้ว่า การพัฒนาครูประจำการให้มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมและเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูทุกคนต้องพึงปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ตลอดระยะเวลาที่ประกอบวิชาชีพ เพื่อเปลี่ยนตัวเองจากอาชีพครูเป็นครูมืออาชีพ

แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ

สมชาย เทพแสง (2542, หน้า 42-43) กล่าวถึงว่า ครูพันธุ์ใหม่ ซึ่งสามารถพัฒนาคุณภาพครูได้ในหลักการ 6 วิ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ ครูทุกคนต้องเป็นผู้มองการณ์ไกล ใช้ความคิดจินตนาการอย่างถูกต้อง ต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์ให้เกิดขึ้นในตนเองด้วยวิธีการสอน เช่น ทดลอง สาธิต บทบาทสมมุติและสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน

2. วิทยาการ ครูต้องเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญา เป็นผู้เปี่ยมล้นไปด้วยภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐานการที่เป็นคนกระตือรือร้นขวนขวายในการหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความมั่นใจในการสอน สอนอย่างสง่างาม

3. วิทยายุทธ ครูต้องมีความเชี่ยวชาญในด้านการสอน และจะต้องฝึกวิทยายุทธอย่างต่อเนื่อง เช่น มีการวางแผนการสอน เตรียมสื่อการสอน กำหนดวัตถุประสงค์การสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน

4. วิจัย ครูต้องเป็นนักวิจัย รู้จักคิดค้นวิธีการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูง ครูต้องเป็นผู้ช่างสังเกต ช่างบันทึก (เขียน) เพื่อสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาผู้เรียน

5. วิจารณญาณ ครูใช้ความคิดวิเคราะห์ แยกแยะและตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้นครูต้องมีความหนักแน่น มีเหตุมีผล มีข้อมูลสารสนเทศครบถ้วนในการแก้ปัญหา

6. วินัย ครูต้องรักษาระเบียบกฎเกณฑ์ มีวินัยในตนเอง วินัยในอาชีพ

เรวณี ชัยเชาวรัตน์ (2560, หน้า 16) กล่าวว่า อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้ครูได้ปรับตัวเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เปลี่ยนจุดเน้นจากการสอนไปเน้นการเรียนรู้จริง กล่าวคือครูเปลี่ยนบทบาทจาก การสอน (Teacher) เป็นการฝึก (Coach) หรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Learning facilitator) จึงเป็นทักษะในการทำหน้าที่จากการรวมตัวกันเป็นกลุ่มอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Ontcome) ดีขึ้น ส่งผลดีต่อตัวครูให้มีทั้งความเก่งความสุขและความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

พรรณอร อุชุภาพ (2561, หน้า 241) กล่าวว่า แนวคิดจากนักวิชาการหลายท่านเพื่อ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู ดังนี้

1. สรรหาผู้เข้าเรียนวิชาชีพครู (Recruitment) ควรมีการคัดเลือกและสรรหาผู้เข้าเรียนครูที่มีคุณลักษณะเหมาะสมเข้ามาศึกษา รวมทั้งการบรรจุเข้าสู่ตำแหน่งก็ควรมีมาตรการพิเศษ ในการคัดเลือก

2. การจัดการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู ควรมีกระบวนการเดียวในการเตรียมครูตั้งแต่การเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาถึงระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต้น เพื่อให้ครูสามารถเป็นผู้นำในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการพัฒนาบุคลิกภาพและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การอบรมครูประจำการ (In-Service training) ต้องเปิดโอกาสให้ครูประจำการได้เข้ารับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอาจใช้ ระบบการศึกษาทางไกลเพื่ออำนวยความสะดวก และการประหยัดค่าใช้จ่าย เวลา และการทำงานในสถานศึกษา

4. การพัฒนาผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู (Teacher education) ควรมีการพัฒนาคณาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการสอน การประยุกต์ใช้จิตวิทยาการศึกษา และการประเมินผลการเรียนเพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ ตลอดจนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ จากชุมชนมาร่วมผลิตครู จะช่วยให้การผลิตครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. การให้การนิเทศ (Supervisors) ช่วยให้การควบคุม การตรวจสอบและการปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูให้เป็นระบบยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูได้รับข้อมูลในการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น องค์ความรู้ใหม่ ๆ วิธีการสอน แหล่งข้อมูลสำหรับการเรียนรู้ ระบบการตรวจสอบและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้มีแผนและให้การนิเทศอย่างต่อเนื่อง

6. การบริหารจัดการ (Management) สถานศึกษาต้องมีการปฏิรูปการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ทันสมัย โดยส่งเสริมให้ครูมีศักยภาพในการเป็นผู้นำในการ ดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

7. เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู (Participation by people form quest the teaching profession) เป็นการช่วยให้การสอนของครูมีความหมายมีคุณภาพ และได้แนวร่วมในการตรวจสอบการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. สภาพการปฏิบัติงาน (Condition of work) สถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักให้ครูต้องปฏิบัติการเรียนการสอนอย่างเต็มกำลังความสามารถโดยไม่ละทิ้งหน้าที่ พร้อมให้ขวัญกำลังใจและการจัดสรรสวัสดิการต่าง ๆ เช่น เงินเดือน บ้านพัก การรักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียนบุตรจะต้องดีพอเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ

9. อุปกรณ์การเรียนการสอน (Teaching materials) ครูต้องมีส่วนร่วมทั้งในการปรับปรุงหลักสูตรตั้งแต่ชั้นดำเนินการ และชั้นการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเฉพาะการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำเสนอความรู้ใหม่ ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

10. การพัฒนาด้านความรู้ (Knowledge) สถานศึกษาและผู้ใช้ครูควรพัฒนาครูให้มีความรู้ที่ทันสมัยและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสร้างทักษะวิชาชีพครู (Skill of effective pedagogy) เพื่อให้สามารถนำวิชาชีพครูไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา

วราพินทร์ ชาววิวัฒน์ (2565, หน้า 43) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของครูนั้นมีแนวทางการพัฒนาที่หลากหลายขึ้นอยู่ที่การนำไปใช้ให้เหมาะสม ซึ่งสามารถพัฒนาครูได้ด้วยการฝึกอบรม การนิเทศ การประชุมปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การพัฒนาผ่านออนไลน์ เครือข่ายสังคมหรือชุมชนออนไลน์ โปรแกรมโค้ชและการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้การพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาครูให้มีคุณภาพและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ การพัฒนาวิชาชีพครูมีวิธีการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับการนำไปใช้เช่นการสรรหาผู้เข้าเรียนวิชาชีพครูการจัดการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครูการอบรมครูประจำการ การพัฒนาครูของสถาบันฝึกหัดครู การนิเทศ การบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมา แล้วช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็งอันเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนางานของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บริบทของการจัดการศึกษา

นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ 2566

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อน ประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ 3.3 การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยเฉพาะหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญ ไว้ดังนี้

สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียนและประชาชน โดยให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำงานที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสานต่อความร่วมมือที่เข้มแข็ง และสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร ประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็น มาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์

ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายการพัฒนาการศึกษา เพื่อร่วมกัน “พลิกโฉมการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล” (Transforming Education to Fit in the Digital Era) ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงชาติ ศาสนา ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่

1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

1.1 สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากร ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น

1.2 ปลูกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์อย่างสร้างสรรค์

1.3 ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1.4 พัฒนาบทบาทและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน

2.2 จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ (Active Learning, STEM Education, Coding) ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.3 พัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต

2.4 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน (Soft Power) ให้กับผู้เรียน

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

2.7 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่

2.8 ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.9 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

2.10 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

3.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อรับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปีที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training : NEETs)

3.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home–based Learning) รวมทั้งการศึกษาทางเลือกอื่น ๆ

3.5 พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในหน่วยงานที่จัดการศึกษาและให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวม และการเชื่อมโยงทั้งระหว่างรูปแบบ ประเภท และระดับการศึกษา

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1 พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

4.2 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

4.3 พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ โดยการปรับปรุงทักษะ (Re-skills) การเพิ่มทักษะ (Up-skills) และการสร้างทักษะใหม่ (New Skills) เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน

ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

4.5 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (Start Up) ภายใต้ศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพ ทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

4.6 เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

4.7 พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ผู้อยู่นอกระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพเพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

5. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Digital Performance Appraisal : DPA)

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

5.4 ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไปใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน

5.5 พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

5.6 ส่งเสริมสนับสนุนการทดสอบสมรรถนะครู และบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

5.7 เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

6. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

6.2 พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 เสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลุกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

7. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 27/31 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองคะเชนทร์ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร มีพื้นที่ครอบคลุม 6 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอสามง่าม อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอวังทรายพูน อำเภอวชิรบารมี และอำเภอสากเหล็ก สภาพพื้นที่โดยทั่วไป เป็นที่ราบลุ่ม มีพื้นที่ทั้งสิ้น 2,150,942 ตารางกิโลเมตร มีแม่น้ำสำคัญ 3 สาย คือ แม่น้ำน่าน แม่น้ำยม และแม่น้ำพิจิตร ไหลผ่าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1, 2566)

ภาพ 1 แผนที่จังหวัดพิจิตรและอาณาเขตติดต่อ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีอาณาเขตติดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
ทิศใต้ ติดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
ทิศตะวันออก ติดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1
ทิศตะวันตก ติดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดจำนวน 129 โรงเรียน และโรงเรียนสาขา 1 สาขา อยู่ใน 6 เขตอำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1, 2566 : ออนไลน์) ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าวด้วย

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัด และการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสานส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

12.1 กลุ่มอำนวยการ

12.2 กลุ่มนโยบายและแผน

12.3 กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

12.4 กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

12.5 กลุ่มบริหารงานบุคคล

12.6 กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

12.7 กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

12.8 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

12.9 หน่วยตรวจสอบภายใน

12.10 กลุ่มกฎหมายและคดี

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ และดำเนินการตามโครงการ ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของรัฐตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และจุดเน้น มีการกำกับ ติดตาม และพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ

นโยบายการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอก/ภายใน (SWOT) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 นั้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาจุดแข็งและโอกาส แก้ไขปรับปรุงจุดอ่อนและอุปสรรค ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการตามภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จึงได้ร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนา ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“สร้างทุนมนุษย์ สู่วิถีอนาคต วิถีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล”

พันธกิจ (Mission)

1. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 และเสริมสร้างความมั่งคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม มีคุณภาพ
3. พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ประสาน ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สู่เป้าหมายคุณภาพสู่วิถีอนาคต
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล และขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่ความเป็นเลิศ

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการพัฒนา มีทัศนะคติที่ดีต่อบ้านเมือง เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพและมีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีจิตวิญญาณความเป็นครูรู้ทันโลกมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ เป็นผู้เชี่ยวชาญและนวัตกร (Experts & Innovators) ที่ทำหน้าที่ ที่ปรึกษา (Mentors & Coach) สามารถสร้างสถานการณ์และร่วมพัฒนาการเรียนรู้ เป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน
3. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

4. สถานศึกษามีห้องเรียนคุณภาพ จัดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (Active learning) การใช้ STEAM ศึกษา และส่งเสริมความสามารถด้านดิจิทัล (Digital literacy) ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมไทยและสังคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขับเคลื่อนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล สู่ความเป็นเลิศด้วยฐานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยี

กลยุทธ์ (Strategy)

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะ ทักษะการจัดการเรียนรู้ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบนพื้นฐานความสามารถ (Competency Based Development)

กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สู่ความเป็นเลิศ

เป้าหมาย (Objective)

1. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Global Goals for Sustainable Development : SDGs)

2. สถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษา

3. สถานศึกษามีคุณภาพ และมีมาตรฐานตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

4. สถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. สถานศึกษามีการพัฒนาระบบการติดตาม สนับสนุนและประเมินผล หลักประกันสิทธิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

ที่	ตัวชี้วัด	2566	2567	2568	2569	2570
1	ร้อยละของสถานศึกษาที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด	70	75	80	85	90
2	ร้อยละของสถานศึกษาร่วมกับองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	80	85	90	95	100

ที่	ตัวชี้วัด	2566	2567	2568	2569	2570
3	ร้อยละของสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	80	85	90	95	100
4	ร้อยละของสถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เรียนทุกด้านรวมถึง Learning loss และมีการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ	80	85	90	95	100
5	ร้อยละของสถานศึกษาที่มีระบบฐานข้อมูลประชากรวัยเรียนและสามารถนำมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	90	95	100	100	100

มาตรการและแนวทางการดำเนินการ

1. สร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีความร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น ภาคเอกชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตลอดจนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

1.1.2 จัดทำฐานข้อมูลประชากรวัยเรียน เพื่อเก็บรวบรวม เชื่อมโยงข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนการจัดบริการ การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

1.2 สถานศึกษา

1.2.1 ร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน วางแผนการ จัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่รับผิดชอบ

1.2.2 ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับพื้นที่ จัดทำแผนการรับผู้เรียนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

1.2.3 ร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ จัดทำสำมะโนประชากรวัยเรียน (อายุ 0-6 ปี) เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา

1.2.4 ร่วมกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ ติดตาม ตรวจสอบ เด็กวัยเรียนได้เข้าถึงบริการการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงครบถ้วน

1.2.5 ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ ชุมชน ภาคเอกชน และทุกภาคส่วนบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนให้สามารถใช้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.6 ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ จัดอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) ให้ผู้เรียน อย่างเพียงพอ และมีคุณภาพ

1.2.8 ร่วมมือกับองค์กรปกครองระดับพื้นที่ สนับสนุนให้ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลได้เดินทางไปเรียนอย่างปลอดภัยทั้งไปและกลับ

2. การยกระดับสถานศึกษาในสังกัดทุกระดับและทุกประเภท ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามบริบทของพื้นที่โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำมาตรฐานสถานศึกษาให้มีคุณภาพในด้านต่าง ๆ เช่น

2.1.1 มาตรฐานด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

2.1.3 มาตรฐานด้านระบบความปลอดภัยของสถานศึกษา

2.1.4 มาตรฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เป็นต้น การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ดังกล่าวให้พิจารณาตามบริบทของสภาพทางภูมิศาสตร์ ประเภทและขนาดของสถานศึกษา เป็นสำคัญ

2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสถานศึกษาระดับตำบล ระดับอำเภอ โรงเรียนขนาดเล็ก และสถานศึกษาประเภทอื่นให้มีคุณภาพ และตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเน้นสถานศึกษาระดับตำบล โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล และโรงเรียนขนาดเล็กตามโครงการพิเศษ

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินสถานศึกษาในทุกมิติ

2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำแผนงบประมาณการศึกษาอย่างอิสระ โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ประกอบการจัดทำแผนงบประมาณก่อนเสนอหน่วยงานต้นสังกัด

2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประสานความร่วมมือกับกองทุนความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อจัดสรรงบประมาณให้เด็กวัยเรียนกลุ่มขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กระบวนการจัดทำแผนงบประมาณ และติดตาม กำกับการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใส

3. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีระบบโครงข่ายสื่อสารโทรคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยสู

3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) แก่ผู้เรียน

3.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาปรับปรุงพัฒนาห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

3.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) สำหรับผู้เรียนทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองนำไปสู่การสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนอุปกรณ์ดิจิทัล (Digital Device) และพัฒนาการสอนทักษะดิจิทัล (Digital Pedagogy) สำหรับครูอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีการเรียน การสอนทางไกล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (Distance Learning Technology : DLT)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพไว้หลากหลายทั้งในและต่างประเทศ จึงนำเสนอดังต่อไปนี้ ความเป็นครูมืออาชีพ ณัฐพงศ์ จันทนะศิริกังสดาล ธนธรรม และสุทธิศรี สมิตเวช (2559); พิณสุดา สิริธรังศรี (2557, หน้า 1-13); Parkay & Stanford (1992, p. 28); Sayer (1996, p. 10-26); กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 13-37); สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2562, หน้า 1) ได้ให้ข้อสรุป จากผลการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพ มีความเห็นที่สอดคล้องกัน โดยแต่ละท่านจะให้คำจำกัดความและรายละเอียดในแต่ละประเด็นในมุมมอง ทั้งกว้างและแคบแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถประมวลจากความคิดได้ ดังต่อไปนี้ ความเป็นครูมืออาชีพ คือ เป็นผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้ให้ มีความรู้ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้ มีทักษะการสื่อสาร อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตื่นรู้ทันสมัยทันเหตุการณ์ ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ไขว่คว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย ภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยอมรับและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมและปรับปรุงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

สรุปได้ว่า ความเป็นครูมืออาชีพ หมายถึง ครูที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ที่จะเป็นครู คือ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการให้การศึกษาอบรมศิษย์ในทุก ๆ ด้าน มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ความประพฤติดี วางตัวดี เอาใจใส่ดูแลศิษย์ดี มีวิญญาณของความเป็นครู ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณ เป็นแกนนำทางวิชาการและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล

พระพรหมพิริยะ ถาวโร (มาลัยรักษ์) (2564) กล่าวว่า ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียน ที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริง การจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมศิษย์ ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพ

กชพร มั่งประเสริฐ และคณะ (2565) กล่าวว่า ครูผู้สอนบางคนยังก้าวไม่ทันความเปลี่ยนแปลง นโยบายระดับกระทรวงศึกษาธิการ ที่เปลี่ยนบ่อยมีผลต่อสมรรถนะของครู สื่อนวัตกรรม

ด้านเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอ ครูควรพัฒนาสมรรถนะตนเองด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคนี้ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ประกอบด้วย

1. การบริหารแบบ 7s McKinsey คือ 7 ปัจจัยของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

2. กระบวนการพัฒนาเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ในขั้นดำเนินการพัฒนา ได้แก่

2.1 Planning-การวางแผน

2.2 Action-การพัฒนาสมรรถนะครู คือ การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้แก่ การอบรม และการพัฒนาด้วยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community (PLC) ได้แก่การจัดการความรู้ การสร้างเครือข่าย การบูรณาการองค์ความรู้

2.3 Observation ขั้นสังเกต นิเทศ ติดตามผลการพัฒนา

2.4 Reflection สะท้อนความคิด

3. ครูเกิดความรู้ ความเข้าในสมรรถนะ

4. ครูนำไปปฏิบัติทำให้เกิดสมรรถนะ โดยใช้ทักษะความสามารถและเจตคติที่บูรณการกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. สมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการพัฒนาตนเอง การวัดและประเมินผล จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การพัฒนาผู้เรียน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

จากเอกสารที่เป็นข้อค้นพบของถนอมพร เลาหจรัสแสง (2556) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาอนาคตครูไทยครูพันธุ์ C (C-Teachers) คุณสมบัติที่จำเป็นของครูผู้สอน รวมทั้งรูปแบบการเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า (Next-Generation of Learning) ประกอบด้วย 8 ด้าน ดังนี้

1. C- Content ได้แก่ การที่ผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบในการสอนนั่นเอง

2. C- Computer (ICT) Integration ได้แก่ การที่ผู้สอนควรที่จะมีการฝึกฝนทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (ICT) ในการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

3. Constructionist ได้แก่ การที่ผู้สอนเป็นผู้สร้างสรรค์ หรือมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดในเรื่อง (Constructionism)

4. Connectivity ได้แก่ การที่ครูผู้สอนมีทักษะในการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

5. Collaboration ได้แก่ การที่ครูผู้สอนมีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกันกับผู้เรียนได้

6. Communication ได้แก่ การที่ครูผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. Creativity ได้แก่ การที่ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์

8. Caring ได้แก่ การที่ครูผู้สอนจะต้องมีความมุทิตา ความรัก ความปรารถนาและความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน

ภาสกร เรืองรอง และคณะ (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้จริงในเรื่องที่สอน และต้องมีเทคนิควิธีการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ รวมทั้งจัดกิจกรรมเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. เป็นการส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษา นักออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรักและความห่วงใยต่อผู้เรียน

4. มีความรู้และเท่าทันความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

5. การพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21

จึงต้องมีการดำเนินการทั้งด้านนโยบายและด้านการพัฒนาตนเองของครูควบคู่กันไป จึงจะทำให้ครูเป็นครูยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาครูและผู้เรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีและบูรณาการวิธีสอนและเทคโนโลยี

2. ด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครูและเป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งของครูมืออาชีพ

3. ด้านบุคลิกการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

4. ด้านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพเป็นผู้นำในวิชาชีพเป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ

รักษิต สุทธิพงษ์ (2560) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษากระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิตอล มีทั้งสิ้น 7 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. มีความเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ

2. มีความเข้าใจในตัวผู้เรียนและมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง

3. มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

4. มีความสามารถในการปรับตัวและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5. มีความสามารถในการทำงาน

6. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบูรณาการรายวิชา

7. มีความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลาย

ตรีคม พรมมาบุญ (2561) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาแบบวัดคุณลักษณะของครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า ครูยุคใหม่สำหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรมความเป็นครู

2. ด้านหน้าที่ความเป็นครูการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม

3. ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู

4. ด้านบุคลิกภาพผู้พัฒนา

5. ด้านอารมณ์และจิตใจของความเป็นครู

สายสวาท เสาร์ทอง (2562) กล่าวว่า องค์ประกอบ ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านองค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อให้สอดคล้องกับการจัด การเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ด้านการพัฒนาทักษะและความรอบรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเหมาะสมกับครูยุค 4.0

3. ด้านการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัย

4. ด้านการพัฒนาตนเองโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยี เน้นเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

5. ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

6. ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพส่งเสริมให้ครูร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกัน

วุฒิชัย ภูดี (2563) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาอนาคตภาพของครูยุคดิจิทัลหลังจากวิกฤตการณ์โควิด19 สรุปประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเน้นเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และให้แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ด้านความฉลาดเท่าทันทางยุคดิจิทัล

2. ด้านเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สร้างความรู้ใหม่นวัตกรรมโดยมีเทคโนโลยีมาสนับสนุนการเรียนการสอน

3. ด้านการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ

4. ด้านเป็นผู้ปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กชพร มั่งประเสริฐ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ประกอบด้าน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความฉลาดทางดิจิทัลและทักษะการใช้เทคโนโลยี

2. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

3. ด้านสมรรถนะในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

4. ด้านการจัดการเรียนรู้รอบด้านและการปฏิบัติจริง

เอกสารที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

McLoughlin, C. (2013) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษาการเรียนรู้อย่างมืออาชีพของครูในดิจิทัล ไว้ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์
2. ความฉลาดเท่าทันทางดิจิทัล
3. ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
4. การจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ
5. การพัฒนาตนเองรับการเปลี่ยนแปลง

Niess, M. L. (2015) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลจากคู่มือการวิจัยเรื่องการศึกษาของครูในยุคดิจิทัล ไว้ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การเป็นนักสร้างสรรค์สิ่งใหม่ผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับผู้เรียน
2. ความสามารถอย่างลึกซึ้งด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
3. อุทิศเวลาเพื่อผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ
4. พัฒนาตนเองปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงเสมอ

Sharma, M. M. (2018) กล่าวว่า องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล จากการศึกษา (Teacher in a Digital Era) ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
2. การเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ทักษะการสร้างสรรค์และการสื่อสาร
4. ความรู้ด้านการตลาด
5. ความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
6. เข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด

Sugiyanto, S. (2021) กล่าวว่า ยุคดิจิทัลกำลังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาในอินโดนีเซีย ครูจะต้องมีองค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล 4 ประการได้แก่

1. ความสามารถส่วนบุคคล
2. ความสามารถทางสังคม
3. ความสามารถทางด้านการสอน
4. ความสามารถทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า จากข้อมูลผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ที่สอดคล้องกับบริบทของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จะเป็นตัวตัวกำหนดขอบข่ายครอบคลุมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ 3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน 4.ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน ซึ่งได้การวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างมีระบบ สามารถเชื่อถือได้และประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงองค์ประกอบและตัวบ่งชี้หลายด้านมารวมกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 2

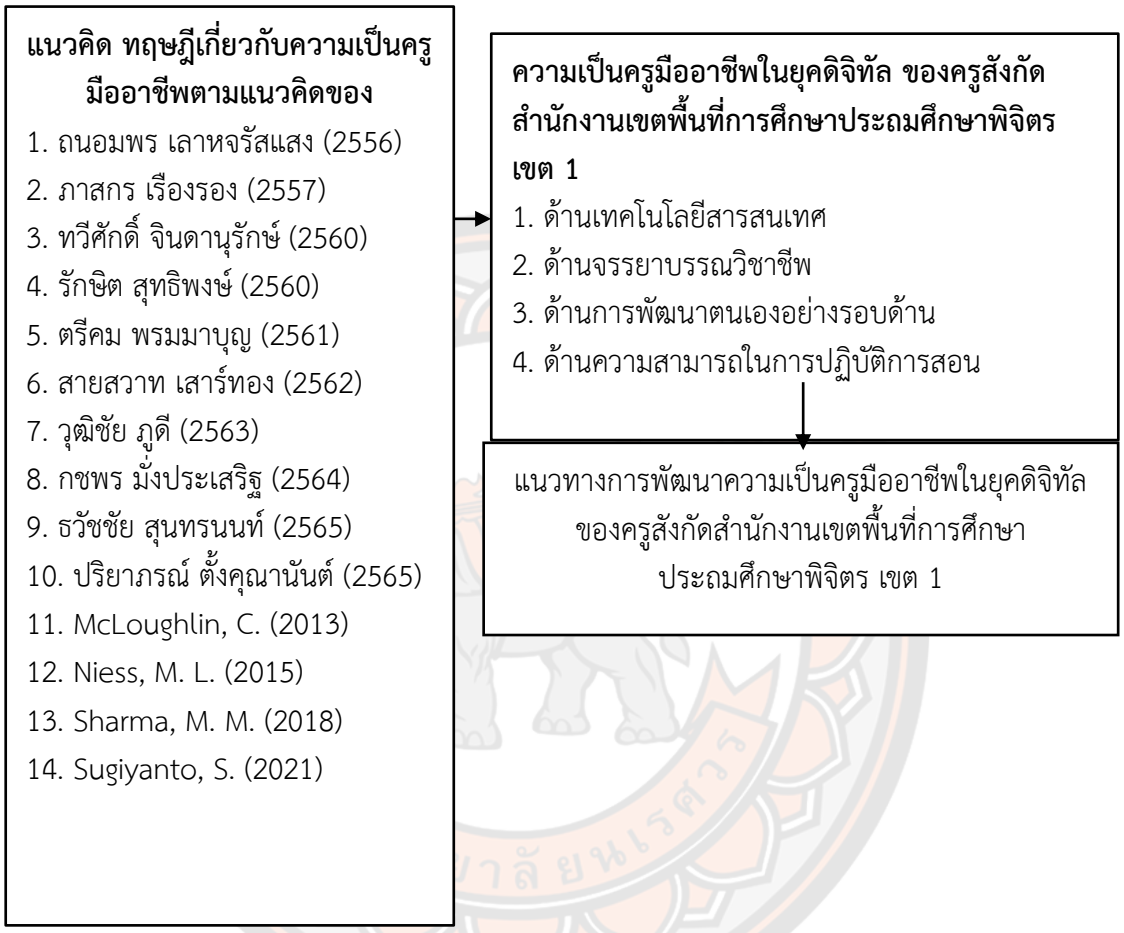

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 930 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 274 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน สถิรพร เชาวน์ชัย, 2561) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละอำเภอ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่ใช้ในการวิจัย โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนครู	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เมืองพิจิตร	287	84
2	วังทรายพูน	88	26
3	โพธิ์ประทับช้าง	207	61
4	สามง่าม	134	40
5	สากเหล็ก	95	28
6	วชิรบารมี	119	35
	รวม	**930**	**274**

ที่มา : ข้อมูลครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา กลุ่มอำเภอ ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน และอำเภอของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 35 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 9 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน จำนวน 8 ข้อ

โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามรายการนั้น อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามรายการนั้น อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามรายการนั้น อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามรายการนั้น อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามรายการนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู

2. สังเคราะห์ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน และด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

3.3 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

3.4 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

4. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้อง ความครอบคลุมเนื้อหา ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามและหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีรายนามดังนี้

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัตตา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.2 ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.3 ดร.ณัฐ รัตนศิริณิชกุล อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.4 นางสาวมิ่งขวัญ ถาวรศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวังทรายพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

6.5 นายบงกช จันทร์สุขวงค์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาคำนวณค่าดัชนีความความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถาม (IOC) ของแบบสอบถาม

การพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขหรือเพิ่มเติมของข้อคำถามให้สมบูรณ์มีความเหมาะสม ตลอดจนปรับแก้ไขข้อความบางข้อคำถามในการสื่อความหมายให้มีความชัดเจน

7. นำผลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าเป็นข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้ข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ รวมทั้งสิ้น 35 ข้อ ได้ค่า IOC 0.94 (รายละเอียดการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในภาคผนวก ค หน้า 96)

8. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-out) ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .95 (รายละเอียดการหาค่าความเชื่อมั่นอยู่ในภาคผนวก ง หน้า 100)

9. นำผลการวิเคราะห์พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จแล้วจัดพิมพ์ แบบสอบถามการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

การเก็บรวมรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนซึ่งวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์และแบบสอบถาม ซึ่งมีการระบุวันรับแบบสอบถามคืนทั้งหมดจำนวน 274 ฉบับ ถึงครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ทาง Google form

3. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 274 ฉบับ ได้รับฉบับที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยแบบสอบถามของพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 ความหมาย มีพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 ความหมาย มีพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 ความหมาย มีพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 ความหมาย มีพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 ความหมาย มีพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มาเป็นกรอบในการศึกษา แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านเทคโนโลยี จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา มีวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ ความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.วิวัฒน์ ผลประเสริฐ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

2. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา มีวิทยฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานและความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

ดร.กมลทิพย์ ใจเที่ยง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3. อาจารย์มหาวิทยาลัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีผลงานในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.พรทิวา ชนะโยธา อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

4. ศึกษานิเทศก์ ที่มีวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ ผลงานและความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ นางสาวนุตประวีณ์ ทัศนสุวรรณ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

5. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีวิทยฐานะครูชำนาญการ มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีผลงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ นายดำรงฤทธิ์ คุณสิน ครู โรงเรียนวัดวังเรือน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของแต่ละด้าน ในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 35 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	จำนวน 9 ข้อ
3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน	จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน	จำนวน 8 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการสัมภาษณ์ การสร้างคำถาม เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมขอบเขตด้านเนื้อหาตามที่กำหนด

2. สร้างคำถามในการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากแบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมจากการศึกษา ในขั้นตอนที่ 1

3. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวัน และเวลาในการสัมภาษณ์

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2566 ถึงวันที่ 30 ธันวาคม 2566 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ วัน เวลา และสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่สัมภาษณ์	รูปแบบ
1	ดร.วิวัฒน์ ผลประเสริฐ	19 ธันวาคม 2566	Online
2	ดร.กมลทิพย์ ใจเที่ยง	14 ธันวาคม 2566	Online
3	ดร.พรทิวา ชนะโยธา	3 ธันวาคม 2566	Online
4	นางสาวนุตประวีณ์ ทัศนสุวรรณ	26 ธันวาคม 2566	Online
5	นายดำรงฤทธิ์ คุณสิน	19 ธันวาคม 2566	Online

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนา แล้วสรุปประเด็นเนื้อหาข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		(n = 274)	
		จำนวน	**ร้อยละ**
1.	เพศ		
	1.1 หญิง	183	66.79
	1.2 ชาย	91	33.21
	รวม	**274**	**100**
2.	ระดับการศึกษา		
	2.1 ปริญญาตรี	225	82.11
	2.2 ปริญญาโทขึ้นไป	49	17.89
	รวม	**274**	**100**
3.	กลุ่มอำเภอ		
	3.1 อำเภอเมืองพิจิตร	84	30.65
	3.2 อำเภอโพธิ์ประทับช้าง	61	22.27
	3.3 อำเภอวังทรายพูน	28	10.21
	3.4 อำเภอวชิรบารมี	40	14.60
	3.5 อำเภอสากเหล็ก	35	12.78
	3.6 อำเภอสามง่าม	26	9.49
	รวม	**274**	**100**
4.	ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน		
	4.1 น้อยกว่า 5 ปี	58	21.17
	4.2 ระหว่าง 5 – 10 ปี	85	31.02
	4.3 มากกว่า 10 ปี	131	47.81
	รวม	**274**	**100**

จากตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน แบ่งเป็น ครูเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 66.79 ครูผู้ชาย จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.21 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 82.11 ระดับปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.89 กลุ่มอำเภอ อำเภอเมืองพิจิตร จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 30.65 อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.27 อำเภอวังทรายพูน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.21 อำเภอวชิรบารมี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.60 อำเภอสากเหล็ก

จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.78 อำเภอสามง่าม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.49 ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 21.17 ระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.02 มากกว่า 10 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 47.81 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม

ที่	ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	(n = 274)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.09	0.39	มาก	4
2	ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.62	0.36	มากที่สุด	1
3	ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน	4.15	0.35	มาก	3
4	ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน	4.22	0.33	มาก	2
	รวม	**4.27**	**0.27**	**มาก**	

จากตาราง 6 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.27) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ =4.62) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.22) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.09) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ที่	ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	(n = 274)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (ICT) ต่างๆ ในการบริหารจัดการในชั้นเรียน	4.16	0.55	มาก	3
2	ท่านสามารถนำเทคโนโลยีมาบูรณาจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	4.13	0.55	มาก	4
3	ท่านมีทักษะในการริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ	3.89	0.57	มาก	7
4	ท่านสามารถคิดวิเคราะห์ ประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	4.02	0.46	มาก	6
5	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.05	0.49	มาก	5
6	ท่านสามารถสื่อสารผ่านทางดิจิทัลเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับการศึกษา	4.21	0.51	มาก	1
7	ท่านสามารถจัดการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนโดยเน้นเหตุการณ์ความเป็นไปได้ในชีวิตประจำวันมาสอดแทรกเนื้อหา	4.19	0.50	มาก	2
	รวม	**4.09**	**0.39**	**มาก**	

จากตาราง 7 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.09) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านสามารถสื่อสารผ่านทางดิจิทัลเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.21) รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนโดยเน้นเหตุการณ์ความเป็นไปได้ในชีวิตประจำวันมาสอดแทรกเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.19) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีทักษะในการริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=3.89) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

ที่	ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 274)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ท่านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	4.77	0.44	มากที่สุด	1
2	ท่านให้ความร่วมมือและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร	4.69	0.48	มากที่สุด	2
3	ท่านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม	4.47	0.54	มาก	9
4	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	4.65	0.51	มากที่สุด	4
5	ท่านประพฤติตนมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.64	0.50	มากที่สุด	5
6	ท่านยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	4.50	0.56	มาก	8
7	ท่านมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ให้คำปรึกษา แนะแนวการดำเนินชีวิตอย่างเต็มใจ	4.63	0.49	มากที่สุด	6
8	ท่านแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงใจต่อผู้เรียน	4.65	0.48	มากที่สุด	3
9	ท่านสร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาให้กับผู้เรียนด้วยจิตบริการ	4.55	0.51	มากที่สุด	7
	รวม	**4.62**	**0.36**	**มากที่สุด**	

จากตาราง 8 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.62) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.77) รองลงมา คือ ท่านให้ความร่วมมือและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.47) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

ที่	ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 274)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{x}$	S.D.		
1	ท่านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพ	4.30	0.59	มาก	2
2	ท่านพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21	4.13	0.58	มาก	6
3	ท่านกระตุ้นครูให้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน	4.08	0.58	มาก	10
4	ท่านพัฒนาความสามารถในการสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน	4.10	0.50	มาก	9
5	ท่านสามารถต่อยอดและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันยุคสมัย	4.14	0.49	มาก	4
6	ท่านส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.12	0.51	มาก	7
7	ท่านสามารถเป็นผู้สร้างเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับครู	3.99	0.55	มาก	11
8	ท่านเข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด	4.12	0.36	มาก	8
9	ท่านเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว	4.37	0.55	มาก	1
10	ท่านสามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ ทุกโอกาส เป็นแบบอย่างของการเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	4.18	0.46	มาก	3
11	ท่านพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี และการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงห้องเรียนสู่ในอนาคต	4.14	0.44	มาก	5
	รวม	4.15	0.35	มาก	

จากตาราง 9 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.15) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=4.37) รองลงมา คือ ท่านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมือ

อาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.30) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านสามารถเป็นผู้สร้างเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.99) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

ที่	ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน	กลุ่มตัวอย่าง (n = 274)		ระดับ	อันดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ท่านพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลอยู่เสมอ	4.14	0.49	มาก	5
2	ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน กิจกรรมและเทคนิคการสอนได้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล	4.16	0.47	มาก	4
3	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้	4.21	0.45	มาก	3
4	ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้จากภายในตัวของผู้เรียนเองได้	4.14	0.43	มาก	6
5	ท่านสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนได้	3.97	0.46	มาก	8
6	ท่านใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร	4.13	0.39	มาก	7
7	ท่านตรวจสอบและปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม	4.29	0.47	มาก	2
8	ท่านส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เข้าใจ ช่วยเหลือให้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	4.69	0.47	มากที่สุด	1
	รวม	**4.22**	**0.33**	**มาก**	

จากตาราง 10 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.22) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เข้าใจ ช่วยเหลือให้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.69) รองลงมา คือ ท่านตรวจสอบและปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.29) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=3.97) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน แสดงผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการพัฒนาทักษะให้ครูเป็นผู้ที่มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตรงกับการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

แนวทางในการพัฒนาครูให้เป็นผู้ที่มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตรงกับการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางดังนี้

... ครูต้องมีความตระหนักและเห็นคุณค่า ในการที่จะสร้างนวัตกรรมขึ้นมามี 2 จุดประสงค์ คือ เพื่อแก้ปัญหาในสิ่งที่ครูเจอในชีวิตประจำวันที่ครูสอน และเพื่อพัฒนาต่อยอดสิ่งที่ครูสอนได้ดี โดยใช้กระบวนการวิจัยที่ผลิตออกมา มีความน่าเชื่อถือ จะเกิดนวัตกรรมที่จะพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนโดยครูมองหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและสามารถแก้ปัญหาให้กับชั้นเรียนได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 19 ธันวาคม 2566)

... การพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองจากแอปพลิเคชัน (Application) หรือทางโซเชียลต่าง ๆ เช่นการสร้างเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาดูงาน จะทำให้ครูได้เป็นตัวอย่างจริง และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของตนเอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 14 ธันวาคม 2566)

...การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะเทคโนโลยีหรือกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีเข้าสู่การสอน การสนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ พื้นที่นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์เปิดโอกาสในการทดลอง การสนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และเทคโนโลยีดิจิทัล การส่งเสริมขวัญและกำลังใจสำหรับครู สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรภายนอก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 ธันวาคม 2566)

...ส่งเสริมให้ครูฝึกทักษะการเป็นโค้ชมากกว่าเป็นผู้สอน ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงเน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยกันการสร้างผลงานขึ้นมาด้วยตนเอง และแลกเปลี่ยนไอเดียกันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน หรือกับครู และวัดประเมินผลตามสภาพจริง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

... ครูเปลี่ยนจากการเป็นนัก Copy เป็นนวัตกร ผู้สร้างนวัตกรรม โดยเดิมจากการเลือกสื่อนวัตกรรม ในกลุ่ม VIP ให้ตรงกับตัวชี้วัดตามรายวิชาของตนเอง และตรงบริบทของผู้เรียน เพื่อให้

เด็กผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ และมีการใช้นวัตกรรม สื่อใกล้ตัว เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริง มีการแก้ปัญหาและสนับสนุนการเรียนรู้ได้จริง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 19 ธันวาคม 2566)

2. ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการพัฒนาครูให้เป็นผู้ที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคมควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

แนวทางในการพัฒนาครูให้เป็นผู้ที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม มีแนวทางดังนี้

... จรรยาบรรณวิชาชีพเป็นสิ่งที่ครูทุกคนจะต้องประพฤติปฏิบัติตาม เป็นสิ่งที่ต้องยึดถือ เป็นข้อบังคับ การพัฒนาอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเป็นหนึ่งข้อที่สำคัญ การที่จะปลุกฝังเริ่มจาก ครูจะต้องเห็นถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนหรือแนะนำให้ครูนำมาบูรณาการเป็นในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาเป็นหน่วยการเรียนรู้ จะส่งเสริมชุมชน เป็นกำลังใจให้ ได้เข้ามาร่วมด้วยช่วยกันในการบริหารโรงเรียนด้วยวัฒนธรรมชุมชน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 19 ธันวาคม 2566)

... การจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวางแผนการดำเนินงานไว้ในรูปแบบโครงการของแผนปฏิบัติการประจำปี การให้ความร่วมมือกับสังคมและชุมชน ในกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ รวมถึงการสอดแทรกความรู้ทางวัฒนธรรมของสังคมและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาตนเองด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 14 ธันวาคม 2566)

... การสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม การสนับสนุนการสร้างแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม และการจัดกิจกรรมผ่านกิจกรรมของโรงเรียน การบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนและการเชื่อมโยงโรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น

... ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน ด้วยการแสดงออกที่เหมาะสม ทั้งกิริยามารยาท การสื่อสารและการแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ หรือผู้ที่อาวุโสกว่า รวมถึงการเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือชุมชน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมจากการเป็นผู้สั่งการเป็นรับฟัง และอนุเคราะห์ช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากกว่าการเร่งสร้างผลงานเพื่อพัฒนาตนเองและโรงเรียน ควรมุ่งเน้นความสุขของครูและผู้เรียนในโรงเรียนเป็นหลัก ซึ่งความสุขนั้นคือการเรียนการสอนภายใต้กิจกรรม Active Learning ในรูปแบบต่าง ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 19 ธันวาคม 2566)

3. ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าการพัฒนาครูให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดเป้าหมายในการเรียนรู้ให้กับเพื่อนครู เพื่อพัฒนาตนอยู่เสมอและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

การพัฒนาครูให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดเป้าหมายในการเรียนรู้ให้กับเพื่อนครู เพื่อพัฒนาตนอยู่เสมอและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีแนวทางดังนี้

... กระบวนการพัฒนาครูในปัจจุบันเป็นการสอนแบบ Active Learning เป็นหลัก เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก สุดท้ายผู้เรียนจะสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และปลายทางจะสามารถสร้างนวัตกรรมได้ ต้องผลิตผู้เรียนให้เป็นนวัตกร ครูก็ต้องมีลักษณะการเป็นนวัตกรด้วย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 19 ธันวาคม 2566)

...การสร้างขวัญกำลังให้กับครูในโอกาสต่าง ๆ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งเสริมการนำเสนอผลงาน การประกวด และความก้าวหน้าทางวิชาชีพในด้านต่าง ๆ คือการเป็นที่ปรึกษา มอบความเป็นผู้นำในงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถให้เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 14 ธันวาคม 2566)

... ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ช่วยเหลือ เปิดโอกาสให้ครูลงมือทำ เพื่อนครูสนับสนุนการแบ่งปันประสบการณ์และไอเดีย ร่วมกันกำกับติดตามประเมินผล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 ธันวาคม 2566)

... ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมออย่างต่อเนื่องด้วยรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับเพื่อนครู ส่งเสริมให้ครูกล้าแสดงออกและมีความกล้าเป็นผู้นำแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างในทางที่ถูกต้อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

...สร้างแรงบันดาลใจให้ตนเองเสมอ ว่าเราทำได้ ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อผู้เรียนและความสุขของตนเอง ทำทันที่โดยไม่รอเวลา เมื่อทราบว่าต้องทำอะไร ให้เริ่มทันทีโดยไม่มีข้ออ้าง เมื่องานมีข้อผิดพลาดพร้อมแก้ไขเสมอโดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ เกิดปัญหา เรียนรู้ตลอดเวลา เป็นผู้เรียนรู้ในทุกเรื่อง โดยคิดเสมอว่าตนเองยังไม่เก่งพอ เรียนรู้ทุกการกระทำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนร่วมงานและผู้เรียน โดยมุ่งว่าเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่ใช่เจ้านายหรือนายจ้าง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานสอนที่ดีที่สุด

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 19 ธันวาคม 2566)

4. ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะพัฒนาครูให้เป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง และต่อยอดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

การพัฒนาครูให้เป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง และต่อยอดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีแนวทางดังนี้

...ครูต้องไปศึกษาสิ่งใดควรให้ feedback เลย สิ่งใดสามารถสะท้อนกลับได้เลย จึงทำให้ feedback เป็นสิ่งที่ดี อยู่ในระดับไหน เป็นการเริ่มต้นที่จะให้ผู้เรียนร่วมกันพัฒนาตนเองได้ เหมือนการทำ PLC ผู้ส่งสารกับผู้รับสาร เป็นพื้นที่ต่อยอดเพื่อเป็นนวัตกรรมได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 19 ธันวาคม 2566)

... เป็นการสรุปองค์ความรู้ เทียบกับการประเมินผลการเรียนรู้ ตามสภาพจริงรายบุคคล เพื่อนำมาออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ตรงความรู้ ความสามารถ หรือนำมาปรับปรุงผลการเรียนรู้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 14 ธันวาคม 2566)

... การสร้างวัฒนธรรมของการให้และรับข้อมูลป้อนกลับ (Feedback Culture) การใช้เทคโนโลยีช่วยในการผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูภายในโรงเรียนและผู้ปกครอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 3 ธันวาคม 2566)

... ส่งเสริมให้ครูได้ฝึกเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน ไม่มีอคติและต้องมีทักษะในการสื่อความหมาย สามารถอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ และเกิดความเชื่อถือได้ ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้ความชำนาญในเรื่องที่สอนอย่างชัดเจน ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 26 ธันวาคม 2566)

... เป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างง่าย โดยยึดจากแผนการเรียนรู้ ให้เกิดการจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง OLE ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ให้จบภายใน 1 ชั่วโมง I like, I learn, I wonder ออกแบบกิจกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้เรียนจะเป็นผู้สะท้อนการเรียนรู้ว่า ชอบอะไร ได้เรียนรู้อะไร และเกิดข้อสงสัยสิ่งใดที่ควรพัฒนา ปรับปรุงการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป ครูผู้สอนจะได้ข้อมูลผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบันทึกไว้หลังแผนการเรียนรู้ได้ในทันที (Feedup, Feedback, Feedforward) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับได้ทั้ง ครู ผู้ปกครอง และผู้เรียน โดยมุ่งหวังเพื่อให้ผู้เรียนได้สะท้อน พัฒนา และต่อยอดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อบอกถึงองค์ความรู้และความคิดที่ได้จากการเรียนรู้ รวมทั้งสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เห็นภาพชัดเจนและคงทนมากที่สุด เช่น การประดิษฐ์ การสร้างชิ้นงาน เพื่อนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน หรือใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 , 19 ธันวาคม 2566)

ตาราง 11 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู
ท่านคิดว่าการพัฒนาทักษะให้ครูเป็นผู้ที่มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตรงกับการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ โปรแกรม พื้นที่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงจัดการสนับสนุนในการให้คำปรึกษาเมื่อครู หรือผู้เรียน พบปัญหาทางด้านเทคนิคในการพัฒนาตนเองและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้
	2. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอน และจัดการห้องเรียน
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันและแบ่งปันประสบการณ์การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน
	4. ครูร่วมสร้างชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างครูในโรงเรียน ครูในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน หรือต่างพื้นที่กัน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครู สร้างพื้นที่ในการแบ่งปันความคิดสร้างสรรค์

ตาราง 12 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู
ท่านคิดว่าการพัฒนาครูให้เป็นผู้ที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคมควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคมในรูปแบบของการสร้างความรู้และความเข้าใจผ่านกิจกรรมต่างๆ
	2. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการสร้างแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม และจัดกิจกรรมผ่านกิจกรรมของโรงเรียน รวมทั้งบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาส ครู และผู้เรียนสร้างผลงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม เพื่อช่วยพัฒนาความเข้าใจและรักษาค่านิยมของตนเองและชุมชน
	4. ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในชุมชน สร้างเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

ตาราง 13 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน	แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู
ท่านคิดว่าการพัฒนาครูให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร	1. สำนักงานเขตพื้นการศึกษาสนับสนุนกลุ่มครูที่มีความเป็นนวัตกรให้มาร่วมเป็นต้นแบบในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครูให้มีทัศนคติต่อการพัฒนาตนเองในทางบวก ทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการแบ่งปันความรู้ภายในกลุ่มครูนวัตกร โดยผู้บริหารการศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีกิจกรรมที่สนับสนุนการแบ่งปันประสบการณ์และมโนคคติทางการสอนในห้องเรียนหรือในทำงานร่วมกัน
	2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามจากสิ่งที่ตนเองได้กำหนดแนวทางการดำเนินการ โดยประเมินจากตัวชี้วัดความสำเร็จ เพื่อให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงตนเองของครู และของผู้เรียน
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือทำ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ และจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือเมื่อครูพบปัญหา
	4. ครูเตรียมความพร้อมของตนเอง ทั้งทางด้านการปรับปรุงทักษะ (Re-skills) การเพิ่มทักษะ (Up-skills) และการสร้างทักษะใหม่ (New- skills) ให้กับตนเอง

ตาราง 14 แสดงแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน	แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู
ท่านคิดว่าจะพัฒนาครูให้เป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง และต่อยอดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร	1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อบริหารจัดการและช่วยในการให้ข้อมูลป้อนกลับที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล ผ่านนวัตกรรมการสอน แอปพลิเคชัน หรือช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวก หรือเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็ว ลดความผิดพลาด
	2. ผู้บริหารสถานศึกษาประสานงาน แลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาผู้เรียนของครูระหว่างครูภายในโรงเรียน การร่วมวางแผนแก้ไขปัญหาของผู้เรียน รวมถึงการเชื่อมโยงกับผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนทั้งจากที่บ้านและที่โรงเรียน
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมและนำมาขยายผลในโรงเรียนในด้านการใช้ข้อมูลป้อนกลับในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
	4. ครูสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการให้และรับข้อมูลป้อนกลับในทั้งห้องเรียน โดยผ่านการตั้งเป้าหมายของการเรียน การให้ข้อมูลป้อนกลับในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยระบุข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไข

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 274 คน ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านเทคโนโลยี จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวม พบว่า ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นพลเมืองทางดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ตามลำดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านสามารถสื่อสารผ่านทางดิจิทัลเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมกับการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านสามารถจัดการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนโดยเน้นเหตุการณ์ความเป็นไปได้ในชีวิตประจำวันมาสอดแทรกเนื้อหา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีทักษะในการริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านให้ความร่วมมือและเป็น

สมาชิกที่ดีขององค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ท่านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพ อยู่ในระดับ มาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านสามารถเป็นผู้สร้างเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับครูอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เข้าใจ ช่วยเหลือให้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ท่านตรวจสอบและปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนได้ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษา แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านเทคโนโลยี จำนวน 5 คน มีแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู พบว่า

2.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ โปรแกรม พื้นที่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับครูเนื่องจากทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศต้องอาศัยอุปกรณ์ ความสามารถของโปรแกรม เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงการให้คำปรึกษา เมื่อครูหรือผู้เรียนพบปัญหาทางด้านเทคนิคในการพัฒนาตนเองและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้

2.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม ในรูปแบบของการสร้างความรู้และความเข้าใจผ่านกิจกรรม การสัมมนา การศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม เน้นการสร้างอัตลักษณ์เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนภายในโรงเรียน

2.3 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน พบว่า สำนักงานเขตพื้นการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาควรสนับสนุนกลุ่มครูที่มีความเป็นนวัตกร คือ กลุ่มที่ชอบนวัตกรรมกล้าที่จะลงมือปฏิบัติพร้อมในการทำในสิ่งที่ท้าทาย เป็นกลุ่มแรกที่ถูกเลือกให้มาร่วมเป็นต้นแบบในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนครู และมีทัศนคติต่อการพัฒนาตนเองในทางบวก ส่งเสริมให้เกิดการแบ่งปันความรู้ภายในกลุ่มครูนวัตกร และเตรียมความพร้อม ทางด้านทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอ ตลอดจนร่วมกันวางแผนออกแบบกิจกรรม ที่จะนำมาร่วมกันแบ่งปันไอเดียและประสบการณ์ โดยผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีกิจกรรมที่สนับสนุนการแบ่งปันประสบการณ์และไอเดียทางการสอนในห้องเรียนหรือในทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างความร่วมมือและครูท่านอื่นมองเห็นประสบการณ์แห่งความสำเร็จของคุณครูกลุ่มนวัตกร รวมถึงสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้

2.4 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อบริหารจัดการและช่วยในการป้อนกลับที่เหมาะสมในยุคดิจิทัล ผ่านนวัตกรรม

การสอน แอปพลิเคชัน หรือช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่ออำนวยความสะดวก หรือเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็ว ลดความผิดพลาด ซึ่งผู้บริหารการศึกษาต้องคำนึงถึงระดับการเข้าถึงข้อมูล การเคารพสิทธิ์และข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู และนำมาใช้นั้น มุ่งหมายให้ครอบคลุมทั้งผู้เรียนวิชาชีพครูและผู้ประกอบวิชาชีพครูและ ในปี พ.ศ. 2562 นั้น มีการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานวิชาชีพครูด้านความรู้และการปฏิบัติตนด้วยเหตุเพราะการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้ประกอบวิชาชีพครูจำเป็นต้องบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มาตรฐานวิชาชีพครูถูกนำมาใช้เป็นกรอบในการผลิตครู โดยกำหนดทั้งความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ครูที่มีคุณภาพพึงประสงค์ เพื่อยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับเชื่อมั่นและศรัทธาแก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2546) ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ จึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างสูง ในการประกอบวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งมีคุณภาพและมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงจำเป็นต้องตรากฎหมาย เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติครู และเพื่อสืบทอดประวัติศาสตร์และเจตนารมณ์ของการจัดตั้งคุรุสภาให้เป็นสภาวิชาชีพครู หากพิจารณาตามหมวดที่มีสาระสำคัญโดยคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและส่งเสริมศักยภาพของผู้สอนในจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิดของ พิชญาภา ยืนยาว (2562) กล่าวว่า ครูควรประพฤติปฏิบัติตนตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ในทุก ๆ ด้าน และทุก ๆ ข้อ ตั้งแต่หมวด 1 มาตรฐานความรู้ประสบการณ์และวิชาชีพ หมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน และหมวด 3 จรรยาบรรณของวิชาชีพเพื่อเป็นการปกป้องวิชาชีพของตนเองให้ดีอยู่เสมอ และยังแสดงถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจและความรับผิดชอบของตนเองในการประกอบวิชาชีพ หากเราปฏิบัติตามจะส่งผลดีอย่างรอบด้าน ต่อตนเองเพื่อนร่วมวิชาชีพ และผู้รับบริการ ทำให้เราสามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างมีความสุข และเกิดการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เป็นครูที่มีคุณภาพ สามารถสร้างศิษย์ที่ดี มีความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ นำไปสู่การพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565) กล่าวว่าควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพราะไม่ว่าครูยุคใด ก็ควรยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล

ที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงหลากหลายด้าน ยิ่งต้องยึดคือจรรณยาบรรณวิชาชีพ เพื่อที่จะเป็นครูมืออาชีพอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ (2565) กล่าวว่า ทักษะดิจิทัลเป็นทักษะสำหรับบุคคล ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล การเข้าถึงสารสนเทศการสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลและใช้ได้อย่างปลอดภัย การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสอน การติดต่อสื่อสารและการประสานงาน การพัฒนาตนและวิชาชีพ และจรรยาบรรณในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล

1.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอนและการจัดการห้องเรียน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แอปพลิเคชันเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และแบ่งปันประสบการณ์การใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมและพัฒนาทักษะเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบและวิธีการใหม่ๆ ส่งเสริมการศึกษาตลอด การให้ความรู้แนวโน้มทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง สนับสนุนครูในการเข้าร่วมคอร์สออนไลน์หรือกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีเข้าสู่การสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ ภาสกร เรืองรอง (2557) นอกจากรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายตามยุคที่เปลี่ยนไปแล้ว สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนที่ใช้ในยุคดิจิทัลก็เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วมากขึ้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิด (Massive Open Online Course) การจัดการเรียนการสอนโดย (Mobile Learning) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ซึ่งตัวผู้สอนเองจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ปรับตัว ปรับแนวคิดทัศนคติของตัวผู้สอนเองและเปลี่ยนรูปแบบวิธีการสอน ปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้ทันกับยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วให้ได้ เพื่อจะได้สร้างผู้เรียนให้มีทักษะต่าง ๆ ที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นำองค์ความรู้ไปสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและสามารถดำรงอยู่ในยุคดิจิทัลได้ โดยสิ่งที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนคือ การตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียน ที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนสามารถตอบสนองต่อการเรียนรู้ของบุคคลไปในทิศทางที่ประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเกิดขึ้นมากเพียงใด แต่มนุษย์ก็ยังเป็นหัวใจสำคัญหลักในการจัดการเรียนการสอน ยังเป็นผู้สอนให้ผู้เรียนรู้จักถึงคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม สอนให้มีทักษะชีวิตที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต เอาตัวรอดอยู่ในยุคดิจิทัลนั่นเอง สอดคล้องกับแนวคิด รักษิต สุทธิพงษ์ (2560) ยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการศึกษา เปลี่ยนจากการเรียนในรูปแบบเผชิญหน้า ที่จำกัดการเรียนโดยเฉพาะในห้องเรียน เป็นการสอนเป็นผู้ควบคุมดูแลห้องเรียน การเรียนในรูปแบบออนไลน์ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นครูในยุคดิจิตอลจึงต้องมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถนำความรู้ที่ได้พัฒนาตนเองและยกระดับคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นดิจิทัลมากขึ้น

2. จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมพิจิตรเขต 1 พบว่า มีแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพดังนี้

2.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอน และจัดการห้องเรียนเช่นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แอพพลิเคชั่นเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและแบ่งปันประสบการณ์ ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ครูร่วมสร้างชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างครูในโรงเรียน ครูในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน หรือต่างพื้นที่กัน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครู สร้างพื้นที่ในการแบ่งปันความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผสานในการจัดการเรียนการสอน การสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ การใช้นวัตกรรม เช่น การให้โจทย์ปัญหาที่ต้องการแก้ไขปัญหาด้วยแนวคิดทางนวัตกรรม การเปิดโอกาสในการทดลองและลองผิดลองถูก สองคล้องกับ เขมณัฏฐ์ มิ่งสิริธรรม (2556) การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูองค์ประกอบทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 ไว้โดยรวมดังนี้ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์พกพา อินเตอร์เน็ต ทักษะด้านสื่อ และคอมพิวเตอร์ ทักษะข้อมูลสารสนเทศ ทักษะด้านการใช้สารสนเทศ ทักษะด้านอินเตอร์เน็ตสอดคล้องกับ บงกช ทองเอี่ยม (2562) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อดิจิทัลที่การศึกษา มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ อย่างเช่น เฉพาะศัพท์ที่ใช้ในการสื่อสารดิจิทัล เพราะสื่อที่สำหรับสถานการณ์ต่าง ๆ เหมาะสมกับเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ท่านเข้าใจ โดยการคิด วิเคราะห์ และแยกแยะ โดยประเมินสื่อต่าง ๆ ที่ท่านว่าสิ่งใดเป็นประโยชน์ โดยนำมาใช้ในการศึกษา สื่อสารผ่านสื่อที่ท่านเข้าใจ และเข้าใจโดยสื่อสารและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ ผ่านสื่อที่ท่านสร้าง และยังเพื่อพัฒนาโดยการเรียนรู้ตัวคือ ลดอักษรดัดแปลง ใช้ภาษาใช้ในการสร้างการเรียนรู้แทนการสร้างเครือข่ายแบ่งปันเพราะ ข้อมูลความรู้ผ่านสื่อสารสนเทศดิจิตอล มีสารสนเทศดิจิทัล สามารถสะท้อนกลับเพื่อแก้ปัญหาทางสังคมและชุมชนได้ และสอดคล้องกับ วิโรจน์ สุทธิสีมา (2562) กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล (MDLI) โดยรวมดังนี้การเข้าถึงสื่อสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย วิเคราะห์ วิพากษ์ และประเมินสื่อสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล สร้างสรรค์เนื้อหาและข้อมูลสารสนเทศ ประยุกต์ใช้และสร้างการเปลี่ยนแปลง

2.2 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสูงสุด โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน การสร้างแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรของสังคมและการจัดกิจกรรมผ่านกิจกรรมของโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน โดยการเปิดโอกาสให้ครูนำความรู้ การศึกษาค้นคว้า หรือการรวบรวมแหล่งความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม มาสร้างเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ภายในโรงเรียน การออกแบบกิจกรรม ที่ครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากร

ของสังคม การให้โอกาส ครู และผู้เรียนสร้างผลงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม จะช่วยพัฒนาความเข้าใจและรักษาค่านิยมของตนเองและชุมชนได้ ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในชุมชน สร้างเครือข่ายกับชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โดยให้ครูและผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางศิลปะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีส่วนร่วมในชุมชน สังคม จะช่วยให้ครูสามารถนำความรู้นี้กลับไปสู่ห้องเรียนได้รวมถึงการสร้างความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สัจกานต์ คเชนทร์พนาไพร (2560) ได้สรุปด้านจรรยาบรรณวิชาชีพโดยรวมดังนี้ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร องค์ประกอบหลักของจรรยาบรรณวิชาชีพครูรักและศรัทธา ในวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ประกอบหลักจรรยาบรรณ ต้องปฏิบัติกิจกรรมวิชาชีพ โดยพัฒนางานจัดกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรม จริยธรรม มั่นใจตนเอง ตัวบ่งชี้และวิชาชีพยึดมั่นรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและเป็นผู้นำในและอนุรักษ์พัฒนาสังคม สอดคล้องกับ ทัศนีย์ เหล่าบุราณ (2563) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอน ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 มีความรัก ศรัทธา เมตตา กรุณา เป็นกัลยาณมิตร ศิษย์มีจริยธรรม มีกิริยามารยาท สุภาพเรียบร้อย ระวังตนอยู่ในศีลธรรมอันดีเปี่ยมด้วยคุณธรรม ฝึกหัดปฏิบัติตน ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยชี้แนะทางถูกต้อง แก้ไขสิ่งผิด และยึดมั่นตามหลักศาสนา มีบุคลิกภาพดี เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กและสาธารณะชน ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมและการดำรงชีวิต และสอดคล้องกับ ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565) จรรยาบรรณวิชาชีพ มีคุณลักษณะย่อยที่นำมาวัดได้ หรือสังเกตได้แต่ละองค์ประกอบซึ่งสามารถสะท้อนถึงพฤติกรรมตนถูกต้องตามหลักจริยธรรม รัก และเอาใจใส่ และอุทิศตนเพื่อศิษย์ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบ มีวินัย และมีความซื่อสัตย์สุจริต ให้ความร่วมมือ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร ยึดมั่นในความถูกต้อง ประชาธิปไตย มีจิตอาสา และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม อนุรักษ์ความเป็นไทย ความพอเพียง รักและศรัทธาในวิชาชีพ

2.3 ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีระดับการปฏิบัติรองจากด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับติดตามจากสิ่งที่ตนเองได้กำหนดแนวทางการดำเนินการ โดยประเมินจากตัวชี้วัดความสำเร็จ การเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของตนเอง ของผู้เรียน หรืองานที่ได้รับการพัฒนาแล้วนำผลนั้นมาวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่า ข้อดี และข้อควรแก้ไข เพื่อพัฒนางานของตนเองตลอดจนการสนับสนุนทรัพยากรและความรู้ เพื่อให้ครูพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ครูเตรียมความพร้อมของตนเอง ทั้งทางด้านการปรับปรุงทักษะ (Re-skills) การเพิ่มทักษะ (Up-skills) และการสร้างทักษะใหม่ (New Skills) ให้กับตนเอง เช่น ทักษะการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การพัฒนาความรู้ด้านเนื้อหารายวิชาที่ตนรับผิดชอบ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการนำเสนอ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงความเข้าใจในผู้เรียนยุคดิจิทัลที่มีความแตกต่างจากยุคเดิม และความเหมาะสมข้อจำกัด บริบทของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการผสานของวิธีการและสื่ออย่างสมดุล นอกจากนี้ยังต้องเปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือทำ ได้รับประสบการณ์แห่งความสำเร็จ และมีผู้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ เมื่อพบ

ปัญหา สอดคล้องกับ อุบล ชูรัตน์ (2559) กล่าวว่า ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ไว้โดยรวมดังนี้ ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้านโดยความคิดเห็นของฉันทามติสอดคล้องมากที่สุดคือ ครูศึกษาค้นคว้าการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูฝึกฝนตนเองให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนในการสื่อสาร ครูพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ครูพัฒนาความสามารถด้านทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพได้ ครูกำหนดเป้าหมายสมรรถนะวิชาชีพครูให้พร้อมสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 ครูพัฒนาตนเองด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาผู้เรียนแบบประเมินความก้าวหน้า ครูพัฒนาตนเองได้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ไขปัญหาด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สอดคล้องกับ จิราธร โหมดสุวรรณ (2560) ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน จากการศึกษาความต้องการของการพัฒนาตนเองและความสามารถในการเผชิญฝ่าฟันอุปสรรคของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) โดยภาพรวมดังนี้ อาชีพของตนเองควรมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ทั้งความรู้ ทักษะ ความชำนาญการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอก การฝึกอบรมพัฒนาวิชาชีพเป็นสิ่งที่บุคลากรทุกคนต้องตระหนักถึงตลอดเวลา ความรู้เป็นสิ่งที่เรียนได้ตลอดเวลา และความรู้ใหม่ ๆ ในอาชีพของตนเองนั้น ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการแข่งขันยุคสมัย และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น และสอดคล้องกับ ธวัชชัย สุนทรนนท์ (2565) กล่าวว่า ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ครูที่ดีต้องพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการคิด การสร้างแรงบันดาลใจ มีแผนการพัฒนาตนเองและเพื่อนครูที่ชัดเจน มีการพัฒนาทางด้านวิชาชีพวิชาการและอื่น ๆ สนใจในการเรียนรู้แลกเปลี่ยนสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดประโยชน์ต่อตนเอง เพื่อนครู โรงเรียน ชุมชน และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียนของตนเอง ทั้งนี้จะสามารถต่อยอดการพัฒนาในแนวทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมทางวิชาชีพวิชาการการศึกษาต่อการพัฒนาวิทยฐานะ เพื่อการก้าวทันโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและพร้อมในการรับมือความเป็นครูมืออาชีพ

2.4 ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน พบว่า มีระดับการปฏิบัติรองจากด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ประสานงานแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง ระหว่างครูภายในโรงเรียน การร่วมวางแผนแก้ไขปัญหาของผู้เรียนพร้อมกันของครูที่รับผิดชอบในการสอนผู้เรียนกลุ่มเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาเสริมสร้างผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเชื่อมโยงกับผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งจากที่บ้านและที่โรงเรียน สร้างโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกระบวนการให้ข้อมูลป้อนกลับ ตลอดจนการร่วมติดตามผลของการแก้ไขปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน และการพัฒนาตนเองทางการเรียนการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมและนำมาขยายผลในโรงเรียน จัดเวทีให้ครูได้แสดงความสามารถ หรือสร้างสรรค์ผลงาน นำมาประกวดแข่งขันกัน ครูสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการให้และรับข้อมูลป้อนกลับในทั้งห้องเรียน โดยผ่านการตั้งเป้าหมายของการเรียน การให้ข้อมูลป้อนกลับในระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น บางครั้งการให้ข้อมูลป้อนกลับต้องทำทันที

หรือหลังจากการทำกิจกรรมเว้นระยะเวลา นอกจากนั้นยังรวมถึงวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับบุคลิกหรือธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละช่วงวัย และแต่ละบริบท เพราะผู้เรียนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมอาจมีความแตกต่างกัน รวมถึงการให้ข้อมูลป้อนกลับที่ชัดเจน สามารถนำมาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยระบุข้อบกพร่องและข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไข การยอมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากครู จากเพื่อนร่วมชั้น ในการให้ความคิดเห็น รวมถึงการยอมรับและพัฒนาตนเองของผู้เรียน นอกจากนั้นครูผู้สอนต้องพร้อมยอมรับข้อคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อครู และนำไปพัฒนาตนเองให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ สมัครสมร ภักดีเทวา (2564) การปรับแนวทางการเรียนการสอนที่มีการนำเทคโนโลยีเทคโนโลยีมาใช้แบบผสมผสาน ครูต้องปรับการเรียนการสอน การบริหาร และวิธีการสอน การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มิติแบบใหม่ ครูต้องพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาแนวคิดแบบใหม่ การพัฒนาทักษะชีวิตในภาวะวิกฤตที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ในด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางความคิด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านจรรยาบรรณ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีความตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม ในรูปแบบของการสร้างความรู้ และความเข้าใจผ่านกิจกรรมการสัมมนา การศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม เน้นการสร้างอัตลักษณ์เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนภายในโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ควรสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ โปรแกรม พื้นที่ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรสำหรับครูเนื่องจากทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศต้องอาศัยอุปกรณ์ ความสามารถของโปรแกรม เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงการให้คำปรึกษาเมื่อครู หรือผู้เรียน พบปัญหาทางด้านเทคนิคในการพัฒนาตนเองและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

2.2 ควรศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู ต่อไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กชพร มั่งประเสริฐ. (2564). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเพชรบุรี. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, 7*(1), 79-88.

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.* กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553.* กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). *การวิเคราะห์สถิติชั้นสูงด้วย SPSS for Windows* (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

กิตติชัย สุธาโนบล. (2564). *ครูมืออาชีพ.* กรุงเทพฯ : คอมเมอร์เชียล เวิลด์ มีเดีย.

เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 สำหรับครู. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Veridian มหาวิทยาลัยศิลปากร (มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ), 6*(3), 67-79.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ : สำพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 15*(1), 50-64.

จิราธร โหมดสุวรรณ และจันทนา แสนสุข. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความต้องการพัฒนาตนเองและความสามารถในการเผชิญฝ่าฟันอุปสรรคของบุคลากรครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) กลุ่มลุ่มน้ำเจ้าพระยา. *Veridian E-Journal, 10*(3), 270-285.

ชนาธิป พรกุล. (2561). *กระบวนการสร้างความรู้ของครู กรณีการสอนบูรณาการ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐพงศ์ จันทนะศิริ, กังสดาล ธนธรรม, และสุทธิศรี สมิตเวช. (2559). *GURU ครูมืออาชีพ*. สืบค้น 2 มกราคม 2567, จาก http://static.trueplookpanya.com/hash_cmsblog/201610/50207/1475564122/FILE_1475564122.pdf

ตรีคม พรมมาบุญ. (2561). การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะครูยุคใหม่สeหรับนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24*(1), 138-151.

ถนอมพร เลาหจรัสแสง. (2556). *การเรียนรู้ในยุคสมัยหน้า: ตอนรูปแบบและทฤษฎี การเรียนรู้อนาคต.* สืบค้น 10 มกราคม 2567, จาก http://thanompo.edu.cmu.ac.th

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2560). ครูและนักเรียนในยุคการศึกษาไทย 4.0. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม, 7*(2), 14-29.

ทัศนีย์ เหล่าบุราณ. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูสังคมศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7*(10), 314-326.

ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ, ปริญญา มีสุข, และอังค์วรา วงษ์รักษา. (2565). กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในประเทศไทยและต่างประเทศ. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ, 8*(1), 180-199.

ธวัชชัย สุนทรนนท์. (2565). *องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสานักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้* (วิทยานิพนธ์นี้ดุษฎีบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ธารารัตน์ มาลัยเถาว์. (2561). *ความเป็นครูมืออาชีพ.* พะเยา : หจก. โรงพิมพ์เจริญอักษร.

ธีระดา ภิญโญ. (2561). เทคนิคการแปลผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสำหรับงานวิจัย. *วารสารปัญญาภิวัฒน์, 10*(ฉบับพิเศษ), 292-304.

บงกช ทองเอี่ยม. (2562). การพัฒนาตัวชี้วัดทักษะการรู้ดิจิทัลของนักศึกษาวิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยแบบไม่จำกัดรับ. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 4*(1), 291-302.

ประไพ สิทธิเลิศ. (2542). *ความเป็นครู.* กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

ประสาท เนืองเฉลิม. (2559). การปฏิรูปตนเองสู่การเป็นครูมืออาชีพ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 7*(1), 66-74.

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). *การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มีน เซอร์วิสซัพพลาย.

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2565). *ความเป็นครูมืออาชีพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปัณณทัต กาญจนะวสิต. (2561). *โลกยุค ๔.๐*, สืบค้น 25 ธันวาคม 2566, จาก http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/doc_pr/ndc_2560-2561/PDF/m8455/8455โลกยุค%204.0.pdf

พรรณอร อุชุภาพ. (2561). *การศึกษาและวิชาชีพครู.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระพรหมพิริยะ ถาวโร (มาลัยรักษ์). (2564). ครูมืออาชีพกับการศึกษาไทยยุคสังคม New normal. ในพระครูสิริสุตานุยุต (บ.ก.) *วิถีพุทธ วิถีชุมชน รากฐานชีวทัศน์เชิงสังคมล้านนาในสังคมวิถีใหม่.* รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 (น. 1-11) วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน.

พัชรา วาณิชวศิน. (2560). *การพัฒนาภาวะผู้นำ:จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา.* กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

พิชญาภา ยืนยาว และธีรวุธ ธาดาตันติโชติ. (2562). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*, *16*(1), 470-480.

พิณสุดา สิริธรังศรี. (2557). ข้อเสนอการยกระดับคุณภาพครูไทย ในศตวรรษที่ 21 .*วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 1*(2), 2-14.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, นุชนาถ สุนทรพันธ์, และวินตา สุทธิสมบูรณ์. (2542). *ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2549). *หลักการและการใช้สถิติการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางการพยาบาล*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และนักรบ หมื่แสน. (2561). *ความเป็นผู้นำทางการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาสกร เรืองรอง, ประหยัด จิระวงพงศ์, วณิชชา แม่นยำ, วิลาวัลย์ สมยาโรน, ศรันยู หมื่นเดช, และชไมพร ศรีสุราช. (2557). เทคโนโลยีการศึกษากับครูไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารปัญญาภิวัฒน์, 5*(ฉบับพิเศษ), 195-207.

มณนิภา ชุติบุตร. (2550). *ครูกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *ความเป็นครู.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์

รักษิต สุทธิพงษ์. (2560). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากับการพัฒนาครูไทยในยุคดิจิตอล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19*(2), 344-355.

รังสรรค์ แสงสุข. (2550). *ครู.* กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

รุ่ง แก้วแดง. (2553). *ปฏิวัติการศึกษาไทย.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2560). สมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครูที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. *วารสารครุศาสตร์, 45*(4), 142-163.

วราพินทร์ ชาววิวัฒน์. (2565). *แนวทางการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วริศร เผ่าวนิช. (2564). *ทำความรู้จัก Digital Skill คืออะไร ทำไมถึงเป็นทักษะแห่งอนาคตที่คนรุ่นใหม่ต้องมี กับ วริศร เผ่าวนิช.* สืบค้น 25 พฤศจิกายน 2566, จาก https://techsauce.co/connext/career-insight/digital-skills

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนผล. (2563). *กระบวนทัศน์ใหม่ในแพลทฟอร์มการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิโรจน์ สุทธิสีมา. (2562). ตัวบ่งชี้การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ และดิจิทัล (MIDL) ระดับบุคคล ช่วงวัยทำงานเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม , 7*(1), 194-202.

วุฒิชัย ภูดี. (2563). อนาคตภาพของครูยุคดิจิทัลหลังจากวิกฤตการณ์โควิด 19. *วารสารปัญญาภิวัฒน์, 13*(2), 321-330.

สมชาย เทพแสง. (2542). มิติคุณครูใหม่. *วารสารข้าราชการครู, 20*(10), 42-43.

สมัครสมร ภักดีเทวา. (2564). การเรียนรู้ยุคใหม่กับการเรียนการสอนออนไลน์ในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช, 34*(1), 1-18.

สสายสวาท เสาร์ทอง. (2562). กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเรียนรู้ยุค 4.0 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6*(9), 4281-4296.

สัจกานต์ คเชนทร์พนาไพร. (2560). ตัวบ่งชี้จรรยาบรรณวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 1*(3), 28-40.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2561). *แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2562). *มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์และวิธีทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. 2563.* กรุงเทพฯ: ราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *ข้อเสนอเชิงนโยบายและกลไกการขับเคลื่อนการผลิตครู การพัฒนาครูและการบริหารงานบุคคลของครู.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *รายงานศึกษาไทย.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *รายงานการศึกษารูปแบบและกลไกการมีส่วนร่วมและสมัชชาการศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุปราณี จิราณรงค์. (2558). *ครูประจำชั้นมืออาชีพ.* กรุงเทพฯ : สานักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัชรา เอิบสุขสิริ. (2562). *จิตวิทยาสำหรับครู.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุบล ชูรัตน์, อรนุชศรี สะอาด, และนุชวนา เหลืองอังกูร. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะของครูวิชาชีพ เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 22*(2), 353-363.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2561). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล.* สืบค้น 21 ตุลาคม 2566, จาก http://www.trueploo kpanya.com/knowledge/content/52232-edu-teaartedu-teaart-teaartdir

Carter V. Good. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill Book Company.

Collins, O.W. (1990). *The Impact of Computer – Assisted Instruction upon Student*

Hansen, J. (2016). What does it mean to be a professional teacher?. [Online]. Retrieve on August 23, 2023 from https://www.enotes.com/homework- help/what-mean-professional-teacher-657625

Kiss, M. (2017). Digital skills in the EU labour market. Retrieved May 25, 2023, from https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cb9ff359-e2c9-11e6-ad7c-01aa75ed71a1/language-en

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607–610.

McLoughlin, C. (2013). *Teacher professional learning in digital age environments*. In Back to the Future (pp. 189-206). Brill.

Niess, M. L. (2015). *Handbook of research on teacher education in the digital age*. IGI Global. Parkay, F. W., & Stanford, B.

Parkay, F. W., & Stanford, B. H. (1992). *Becoming a teacher: Accepting the challenge of a profession.* Allyn & Bacon.

Sayer, John. (1996). *The Need for Recognition and Professional Status in Mclell and, V. Alan & Varma, Ved.* (editor), The Need of Teachers (p. 10-26). London: Cassel

Sharma, M. M. (2018). Teacher in a digital era. Global. *Journal of Computer Science and Technology, 11*(3), 11-14.

Sugiyanto, S. (2021) Sugiyanto, S., Ahyani, N., & Kesumawati, N. (2021). Teacher professionalism in digital era. *Jurnal Penelitian Guru Indonesia. 6 (* 2) https://doi.org/10.29210/021093jpgi0005

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัตตา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.ณัฐ รัตนศิริณิชกุล อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. นางสาวมิ่งขวัญ ถาวรศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวังทรายพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
5. นายบงกช จันทร์สุขวงค์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. ดร.วิวัฒน์ ผลประเสริฐ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
2. ดร.กมลทิพย์ ใจเที่ยง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพรหมสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี
3. นางสาวนุตประวีณ์ ทัศนสุวรรณ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2
4. ดร.พรทิวา ชนะโยธา อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
5. นายดำรงฤทธิ์ คุณสิน ครูโรงเรียนวัดวังเรือน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

แบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยแบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัล มีลักษณะเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

*ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ถือว่าเป็นความลับ และผู้วิจัยจะนำเสนอผลในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดีและขอขอบคุณ ท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นางสาวเพ็ญสุดา หิรัญเกิด
นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
(ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

4. กลุ่มอำเภอ

☐ อำเภอเมืองพิจิตร

☐ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง

☐ อำเภอวังทรายพูน

☐ อำเภอวชิรบารมี

☐ อำเภอสากเหล็ก

☐ อำเภอสามง่าม

5. ประสบการณ์ในการทำงานตำแหน่งปัจจุบัน

☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ ระหว่าง 5 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าท่านมีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครูตามสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดการให้ระดับคะแนนมีความหมายในการตอบแต่ละช่อง ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู				
		5	4	3	2	1
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง มีความสามารถในด้านเทคโนโลยี มีทักษะการใช้เทคโนโลยีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ (ICT) สามารถบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ตามบริบทของสถานศึกษาและเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สร้างความรู้ใหม่ มีทักษะการพัฒนานวัตกรรม โดยมีเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอน เน้นเหตุการณ์ความเป็นไปที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน					
1.	ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (ICT) ต่างๆ ในการบริหารจัดการในชั้นเรียน					
2.	ท่านสามารถนำเทคโนโลยีมาบูรณาจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม					
3.	ท่านมีทักษะในการริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ					
4.	ท่านสามารถคิดวิเคราะห์ ประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย					
5.	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม					
6.	ท่านสามารถสื่อสารผ่านทางดิจิทัลเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา					
7.	ท่านสามารถจัดการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนโดยเน้นเหตุการณ์ความเป็นไปได้ในชีวิตประจำวันมาสอดแทรกเนื้อหา					
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ครูมีจรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติตน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักความเมตตา ความห่วงใยและปรารถนาดีต่อนักเรียน มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และเป็นผู้นำทางด้านจิตใจ					
8.	ท่านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู					
9.	ท่านให้ความร่วมมือและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร					
10.	ท่านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม					
11.	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
12.	ท่านประพฤติตนมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู					
13.	ท่านยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
14.	ท่านมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ให้คำปรึกษา แนะแนวการดำเนินชีวิตอย่างเต็มใจ					
15.	ท่านแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงใจต่อนักเรียน					

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู				
		5	4	3	2	1
16.	ท่านสร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาให้กับผู้เรียนด้วยจิตบริการ					
ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน หมายถึง พัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพเป็นผู้นำในวิชาชีพ เป็นผู้ที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระตุ้นครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุดมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีบุคลิกภาพผู้พัฒนา						
17.	ท่านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพ					
18.	ท่านเป็นผู้ที่พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21					
19.	ท่านกระตุ้นครูให้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน					
20.	ท่านพัฒนาความสามารถในการสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน					
21.	ท่านสามารถต่อยอดและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันยุคสมัย					
22.	ท่านส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่นักเรียน					
23.	ท่านสามารถเป็นผู้สร้างเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับครู					
24.	ท่านเข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด					
25.	ท่านเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว					
26.	ท่านสามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ ทุกโอกาสเป็นแบบอย่างของการเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
27.	ท่านพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี และการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงห้องเรียนสู่ในอนาคต					
ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน หมายถึง ครูมีการพัฒนาสมรรถนะเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน กิจกรรมและเทคนิคการสอน มีแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน มีการวัดผลและการประเมินผล มีความเข้าใจในตัวผู้เรียนและมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง มีความเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน อุทิศเวลาเพื่อผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ						
28.	ท่านพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล					
29.	ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน กิจกรรมและเทคนิคการสอนได้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล					

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู				
		5	4	3	2	1
30.	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้					
31.	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้จากภายในตัวของนักเรียนเองได้					
32.	ท่านสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนได้					
33.	ท่านใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร					
34.	ท่านตรวจสอบและปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม					
35.	ท่านส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เข้าใจ ช่วยเหลือให้ได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ					

**** ขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ****

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

แบบสัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ของ นางสาวเพ็ญสุดา หิรัญเกิด นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ มีแจ้ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
   ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
   ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ขอขอบคุณ ท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ครั้งนี้

นางสาวเพ็ญสุดา หิรัญเกิด
นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
(ผู้วิจัย)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ จากการทำงานของท่าน และแนวโน้มในการพัฒนางานวิจัยได้อย่างอิสระ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ – สกุล _____
2. ตำแหน่ง _____
3. สังกัด/หน่วยงาน _____
4. ประสบการณ์การทำงาน _____
5. วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์ _____
6. เวลาที่สัมภาษณ์ _____
7. สถานที่ _____
8. หมายเลขโทรศัพท์ _____

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ท่านคิดว่าการพัฒนาทักษะให้ครูเป็นผู้ที่มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตรงกับการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

ท่านคิดว่าการพัฒนาครูให้เป็นผู้ที่มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคมควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน

ท่านคิดว่าการพัฒนาครูให้เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดเป้าหมายในการเรียนรู้ให้กับเพื่อนครู เพื่อพัฒนาตนอยู่เสมอและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน

ท่านคิดว่าจะพัฒนาครูให้เป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเอง และต่อยอดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถามความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1

ตารางแสดงผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการศึกษาความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ								
1.	ท่านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (ICT) ต่างๆ ในการบริหารจัดการในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
2.	ท่านสามารถนำเทคโนโลยีมาบูรณาจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
3.	ท่านมีทักษะในการริเริ่มสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
4.	ท่านสามารถคิดวิเคราะห์ ประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
5.	ท่านสามารถพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
6.	ท่านสามารถสื่อสารผ่านทางดิจิทัลเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
7.	ท่านสามารถจัดการเรียนการสอนนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนโดยเน้นเหตุการณ์ความเป็นไปได้ในชีวิตประจำวันมาสอดแทรกเนื้อหา	+1	0	+1	+1	+1	0.80	นำไปใช้ได้
ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ								
8.	ท่านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
9.	ท่านให้ความร่วมมือและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
10.	ท่านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
11.	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
12.	ท่านประพฤติตนมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
13.	ท่านยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
14.	ท่านมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ให้คำปรึกษา แนะแนวการดำเนินชีวิตอย่างเต็มใจ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
15.	ท่านแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงใจต่อนักเรียน	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
16.	ท่านสร้างโอกาสและความเท่าเทียมทางการศึกษาให้กับผู้เรียนด้วยจิตบริการ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
ด้านการพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน								
17.	ท่านพัฒนาความรู้ตนเองรอบด้านอย่างมืออาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
18.	ท่านเป็นผู้ที่พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอตอบโจทย์ครูในศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
19.	ท่านกระตุ้นครูให้มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
20.	ท่านพัฒนาความสามารถในการสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
21.	ท่านสามารถต่อยอดและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันยุคสมัย	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
22.	ท่านส่งเสริมพัฒนาครูให้ตระหนักในการอำนวยความสะดวกในเรียนรู้ให้แก่นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
23.	ท่านสามารถเป็นผู้สร้างเป้าหมายและแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ให้กับครู	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
24.	ท่านเข้าใจปัญหาของงานและพัฒนาตนเองให้ตรงจุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
25.	ท่านเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
26.	ท่านสามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ ทุกโอกาสเป็นแบบอย่างของการเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
27.	ท่านพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี และการติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงห้องเรียนสู่ในอนาคต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
ด้านความสามารถในการปฏิบัติการสอน								
28.	ท่านพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
29.	ท่านวางแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน กิจกรรมและเทคนิคการสอนได้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
30.	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
31.	ท่านส่งเสริมให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้จากภายในตัวของนักเรียนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้
32.	ท่านสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เพื่อให้นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนได้	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
33.	ท่านใช้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร	+1	+1	+1	0	+1	0.80	นำไปใช้ได้
34.	ท่านตรวจสอบและปรับเปลี่ยนแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	0	0.80	นำไปใช้ได้
35.	ท่านส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เข้าใจช่วยเหลือให้ได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	นำไปใช้ได้

าคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่อง ความเป็นครูมืออาชีพในยุคดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	40	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	40	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.950	35

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	เพ็ญสุดา หิรัญเกิด
วัน เดือน ปี เกิด	27 สิงหาคม 2536
ที่อยู่ปัจจุบัน	25/1 หมู่ที่ 2 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี 16000
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมชนวัดวังจิก 294/1 หมู่ที่ 9 ตำบลวังจิก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร 66190
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2565 ครูผู้ช่วย โรงเรียนชุมชนวัดวังจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พ.ศ. 2567 ครู โรงเรียนชุมชนวัดวังจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2560 ศษ.บ. (คหกรรมศาสตรศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ